

E G T C
TRITIA
Ltd.

STRATÉGIA

SYSTÉMOVEJ SPOLUPRÁCE

EZÚS TRITIA

2027+

Obsah

1.	Úvod	4
1.1	Metodika a postup vypracovania stratégie systémovej spolupráce	4
1.2	Právny základ EZÚS a ich význam pre cezhraničnú spoluprácu	5
2.	Zhrnutie koncepčných dokumentov členov skupiny EZÚS TRITIA.....	6
2.1	Česká republika a Moravskosliezsky kraj.....	6
2.1.1	Stratégia regionálneho rozvoja ČR 2021+	6
2.1.2	Stratégia rozvoja Moravskosliezského kraja 2019 – 2027.....	6
2.1.3	Dohoda o partnerstve na programové obdobie 2021 – 2027.....	7
2.1.4	Zásady územného rozvoja Moravskosliezského kraja.....	8
2.1.5	Ďalšie strategické a sektorové krajské koncepcie	9
2.2	Poľská republika a Sliezske vojvodstvo	9
2.2.1	Národná stratégia regionálneho rozvoja 2030.....	9
2.2.2	Stratégia rozvoja Sliezskeho vojvodstva „Sliezske 2030“	12
2.2.3	Dohoda o partnerstve v programovom období 2021 – 2027.....	13
2.2.4	Zásady územného rozvoja Sliezskeho vojvodstva	14
2.2.5	Ďalšie strategické a sektorové regionálne koncepcie	15
2.3	Slovenská republika a Žilinský samosprávny kraj.....	16
2.3.1	Vízia a stratégia rozvoja Slovenska 2030.....	16
2.3.2	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+.....	17
2.3.3	Dohoda o partnerstve na programové obdobie 2021 – 2027 a Program Slovensko.....	18
2.3.4	Územný plán VÚC Žilinského kraja	18
2.3.5	Ďalšie strategické a sektorové regionálne koncepcie	19
3.	Charakteristika EZÚS TRITIA a jej územia	20
3.1	Definovanie inštitúcie EZÚS TRITIA s o. o.	20
3.2	Základné charakteristiky regiónov na území Zoskupenia.....	21
3.2.1	Moravskosliezsky kraj.....	21
3.2.2	Sliezske vojvodstvo	22
3.2.3	Žilinský kraj	23
4.	Špecifické ciele v jednotlivých oblastiach spolupráce	25
4.1	Doprava	25
4.1.1	Definovanie cieľov	25

4.1.2 SWOT analýza	27
4.2 Hospodárstvo	28
4.2.1 Definovanie cieľov	28
4.2.2 SWOT analýza	30
4.3 Cestovný ruch	31
4.3.1 Definovanie cieľov	31
4.3.2 SWOT analýza	33
4.4 Energetika so zameraním na obnoviteľné zdroje energie.....	34
4.4.1 Definovanie cieľov	34
4.4.2 SWOT analýza	37
4.5 Kultúra	38
4.5.1 Definovanie cieľov	38
4.5.2 SWOT analýza	40
4.6 Životné prostredie	41
4.6.1 Definovanie cieľov	41
4.6.2 SWOT analýza	44
4.7 Ľudské zdroje, vzdelávanie vrátane úzkej spolupráce s univerzitami	45
4.7.1 Definovanie cieľov	45
4.7.2 SWOT analýza	48
4.8 Spolup. medzi ver. inšt. a v oblasti realizácie výmeny ľudí a skúseností v rámci medzin. stáží..	49
4.8.1 Definovanie cieľov	49
4.8.2 SWOT analýza	51
4.9 Šport	52
4.9.1 Definovanie cieľov	52
4.9.2 SWOT analýza	54
5. Zhrnutie vízie a cieľov	55
5.1 Hlavné oblasti	55
5.2 Doplnkové oblasti.....	56
6. Súhrnná SWOT analýza.....	58
○ 6.1 Existencia a práca EZÚS TRITIA.....	58
○ 6.2 Kľúčové oblasti spolupráce medzi partnerskými regiónmi	59
7. Záver	60

1. ÚVOD

Kam smeruje európske zoskupenie územnej spolupráce TRITIA?

Naším spoločným cieľom v nasledujúcich rokoch bude najmä zintenzívnenie spolupráce medzi regiónmi Zoskupenia, t. j. Moravskosliezskym krajom, Sliezkym vojvodstvom a Žilinským samosprávnym krajom, zvýšenie vzájomnej výmeny skúseností a inšpirácií, spoločné vypracovanie strategických dokumentov a projektov vrátane ich realizácie.

Stratégia systémovej spolupráce Európskeho zoskupenia územnej spolupráce TRITIA 2027+ (ďalej len „Stratégia 2027+“) je dokument, ktorý ukazuje, v ktorých oblastiach sa chcú regióny rozvíjať (alebo im pomáhať rozvíjať sa) s výhľadom do roku 2030. TRITIA sa stará o všestranný rozvoj územia Zoskupenia a potreby jeho občanov, vychádza z dlhodobých vízií a strategických dokumentov regiónov, určuje prioritné témy rastu, stanovuje oblasti podpory, navrhuje typové aktivity a strategické projekty na dosiahnutie cieľov.

EZÚS TRITIA tak vedome a ochotne preberá mnohé úlohy – lídra, koordinátora, metodika, realizátora projektov, zamestnávateľa, facilitátora, experta, konzultanta – a ponúka možnosti na dosiahnutie dlhodobých cieľov nielen jednotlivých regiónov Zoskupenia, ale ukazuje aj prierezové, spoločné smerovanie Moravskosliezského kraja, Sliezskeho vojvodstva a Žilinského samosprávneho kraja.

o 1.1 METODIKA A POSTUP VYPRACOVANIA STRATÉGIE SYSTÉMOVEJ SPOLUPRÁCE

Stratégia 2027+ regiónov združených v EZÚS TRITIA predstavuje ucelený súbor opatrení zameraných na dosiahnutie stanovených cieľov, ktoré vychádzajú z podstaty Európskeho zoskupenia územnej spolupráce a sú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS).

Stratégia 2027+ bola pripravená v nadväznosti na stratégiu systémovej spolupráce regiónov združených v EZÚS TRITIA na roky 2014 až 2020 a bola pripravená transparentným a objektívnym spôsobom. Na jej príprave sa podieľalo široké spektrum zainteresovaných strán. Zahŕňa najprv analýzu jednotlivých aspektov doterajšej cezhraničnej spolupráce, identifikáciu tém vhodných pre spoločný rozvoj partnerských regiónov a následne formuláciu cieľov a možných projektových plánov vedúcich k implementácii stratégie a naplneniu dlhodobých cieľov Zoskupenia. Stratégia vychádza aj z rozvojových plánov a koncepčných dokumentov jej členov:

- Moravskosliezsky kraj (ČR)
- Sliezske vojvodstvo (PL)
- Žilinský samosprávny kraj (SK)

Stratégia 2027+ pozostáva z týchto hlavných častí:

- Zhrnutie koncepčných dokumentov členov EZÚS TRITIA – analýza Žilinského samosprávneho kraja, Moravskosliezského kraja a Sliezskeho vojvodstva z hľadiska dôležitých aspektov pre vypracovanie mapovej štúdie.

- Mapovacia štúdia sa zameriava na všetky aspekty cezhraničnej spolupráce s dôrazom na hlavné a vedľajšie oblasti záujmu Zoskupenia, ktorými sú doprava, hospodárstvo, cestovný ruch, energetika, kultúra, životné prostredie, ľudské zdroje, spolupráca verejných inštitúcií a šport.
- Súčasťou mapovacej štúdie je aj formulácia rozvojových vízií a cieľov vrátane následných činností vedúcich k realizácii stratégie.
- Na základe mapovacej štúdie je vypracovaná aj SWOT analýza, ktorá je súčasťou každej záujmovej oblasti.
- Akčný plán EZÚS TRITIA, ktorý je prílohou tejto stratégie, odráža ciele a vízie Zoskupenia. Zároveň sa bude považovať za „živý dokument“, ktorý budú pracovníci Zoskupenia pravidelne aktualizovať a optimalizovať na základe aktuálnych a dlhodobých potrieb a skúseností.

Celá stratégia 2027+ je koncipovaná ako komplexný plán rozvoja cezhraničnej spolupráce.

Stratégiu vypracovali zamestnanci EZÚS TRITIA na obdobie rokov 2019 až 2022. Za jeho prijatie je zodpovedné valné zhromaždenie EZÚS TRITIA.

○ 1.2 PRÁVNÝ ZÁKLAD EURÓPSKÝCH ZOSKUPENÍ ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE A ICH VÝZNAM PRE CEZHRANIČNÚ SPOLUPRÁCU

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS).

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1302/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1082/2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), pokiaľ ide o objasnenie, zjednodušenie a zlepšenie zakladania a fungovania takýchto zoskupení.

Inštitúcia európskeho Zoskupenia územnej spolupráce, ktorá slúži na uľahčenie realizácie cezhraničnej spolupráce ako legislatívny pojem, bola do európskej legislatívy zavedená nariadením 1082/2006. Prvým cezhraničným regiónom, ktorý túto možnosť využil, bol Eurometropole Lille – Kortrijk – Tournai, ktorý toto zoskupenie založil 28. januára 2008.

Hlavným cieľom EZÚS je uľahčovať a podporovať územnú spoluprácu medzi jeho členmi vrátane cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce s cieľom posilniť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť v EÚ.

Úlohy EZÚS vo všeobecnosti vyplývajú z uvedených cieľov. Môžu zahŕňať konkrétne prejavy územnej spolupráce medzi členmi s finančnou podporou Únie alebo bez nej. EZÚS môžu byť poverené úlohou realizovať programy spolufinancované Európskou úniou prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a/alebo Kohézneho fondu alebo realizovať iné projekty cezhraničnej spolupráce, ktoré môžu, ale nemusia byť financované z prostriedkov EÚ. Príkladom takýchto činností je poskytovanie cezhraničnej dopravy alebo cezhraničných nemocničných operácií, realizácia alebo riadenie cezhraničných rozvojových projektov a výmena odborných znalostí a osvedčených postupov. Najmä preto, že umožňuje riadenie cezhraničnej spolupráce z jedného miesta tým, že umožňuje vytváranie cezhraničných subjektov s jedinou právnou subjektivitou.

2. Zhrnutie koncepčných dokumentov členov skupiny EZÚS TRITIA

○ 2.1 ČESKÁ REPUBLIKA A MORAVSKOSLIEZSKY KRAJ

2.1.1 Stratégia regionálneho rozvoja ČR 2021+

Základným koncepčným dokumentom v oblasti regionálneho rozvoja je Stratégia regionálneho rozvoja ČR 2021+ (ďalej len SRR). Podľa zákona č. 248/2000 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja formuluje prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja.

Regionálnu politiku štátu definuje ako sektorovú politiku, ktorá zohľadňuje špecifiká jednotlivých typov území (aglomerácie, metropolitné oblasti, regionálne centrá a ich vidiecke zázemie, štrukturálne postihnuté regióny, hospodársky a sociálne ohrozené územia) a zároveň vytvára vlastné nástroje na ovplyvňovanie rozvoja konkrétnych území.

Hlavným cieľom SRR je určiť, v ktorých tematických oblastiach je potrebný alebo žiaduci špecifický územný prístup a definovať, aké (rôzne) intervencie by sa mali realizovať v rôznych územných kontextoch s cieľom podporiť konkurencieschopnosť, znížiť regionálne rozdiely a nájsť riešenia, ktoré podporia udržateľný rozvoj územia. Stratégia definuje celkovo 6 strategických cieľov, ktoré sa ďalej členia na špecifické ciele, ku ktorým sa následne priradujú druhy opatrení.

Strategické ciele predstavujú najvyššiu úroveň návrhovej časti a sú rozdelené na 5 územných cieľov a 1 prierezový cieľ venovaný verejnej správe v oblasti regionálneho rozvoja, pričom zohľadňujú analýzu problémov. Úvodný text všetkých strategických cieľov predstavuje čiastkovú víziu rozvoja v danom type územia alebo v rámci verejnej správy v oblasti regionálneho rozvoja.

- Strategický cieľ 1 – Medzinárodne konkurencieschopné metropolitné oblasti prispôbené hospodárskemu, územnému a populačnému rastu.
- Strategický cieľ 2 – Aglomerácie využívajúce svoj rastový potenciál a plniace úlohu hlavných regionálnych hospodárskych, kultúrnych a výskumných, vývojových a inovačných centier.
- Strategický cieľ 3 – Ekonomicky stabilné regionálne centrá predstavujú ľahko dostupné centrá kultúry, zamestnanosti a služieb príslušných funkčných regiónov, ich vidiecke zázemie je dobre dopravné prepojené s regionálnymi centrami, má dostatočnú sieť služieb a uplatňujú sa v ňom inovatívne riešenia.
- Strategický cieľ 4 – Oživené a hospodársky reštrukturalizované regióny, prispôbené a flexibilné potrebám trhu.
- Strategický cieľ 5 – Dobrá kvalita života v hospodársky a sociálne slabých oblastiach.
- Strategický cieľ 6 – Kvalitné plánovanie regionálneho rozvoja prispievajúce k dosiahnutiu cieľov regionálnej politiky.

2.1.2 Stratégia rozvoja Moravskosliezského kraja 2019 – 2027

Stratégia rozvoja Moravskosliezského kraja 2019 – 2027 (ďalej len Stratégia rozvoja) je dokument schválený krajskou samosprávou dňa 12. 12. 2019, ktorý ukazuje, v ktorých oblastiach a ako sa chce Moravskosliezsky kraj rozvíjať v rokoch 2019 – 2027. Podľa zákona o krajoch sa má kraj starať o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich občanov. Región je tu chápaný ako verejnoprávna korporácia, ktorá zahŕňa všetky príspevkové a obchodné organizácie, a ako územné

spoločenstvo občanov, pričom na mnohé aktivity a činnosti má región len nepriamy vplyv, ale má záujem na ich rozvoji, a preto ich chce podporovať.

Stratégia rozvoja vychádza z dlhodobej vízie, identifikuje prioritné témy rozvoja, stanovuje strategické oblasti zmien, ktoré chce kraj dosiahnuť, a navrhuje opatrenia a typy aktivít (ako aj návrhy strategických projektov) na dosiahnutie cieľov. Stratégia rozvoja opisuje, ako chce kraj riadiť, monitorovať a hodnotiť strategické zmeny.

Stratégia je rozdelená do 6 prioritných strategických oblastí (ktoré sa ďalej delia na 28 strategických oblastí zmien):

- Podnikavejší a inovatívnejší kraj
- Vzdelanejší a zamestnanejší kraj
- Zdravšie a súdržnejšie
- Čistejší a zelenší kraj
- Prepojenejší a inteligentnejší kraj
- Atraktívnejší a kultúrnejší kraj

2.1.3 Dohoda o partnerstve na programové obdobie 2021 – 2027, národné operačné programy, programy Európskej územnej spolupráce a celoúniové programy

Dohoda o partnerstve na programové obdobie 2021 – 2027 je základným zastrešujúcim dokumentom pre využívanie európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) v programovom období 2021 – 2027.

V dohode o partnerstve je definovaných 5 politických cieľov a jeden špecifický cieľ, ktorý sa prioritne týka MSK:

- CP 1 Inteligentnejšia Európa
 - o Inovácie, digitalizácia, hospodárska transformácia a podpora MSP.
- CP 2 Zelenšia, nízkouhlíková Európa
 - o Energetická transformácia, podpora obnoviteľných zdrojov energie, opatrenia na dosiahnutie klimatických cieľov.
- CP 3 Prepojenejšia Európa
 - o Strategické dopravné a digitálne siete.
- CP 4 Sociálnejšia Európa
 - o Implementácia Európskeho piliera sociálnych práv; podpora zamestnanosti, ktorá rešpektuje kvalitatívny rozmer tvorby pracovných miest, vzdelávania, zručností, sociálneho začlenenia a rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti.
- CP 5 Európa bližšie k občanom
 - o Podpora stratégií rozvoja vedeného na miestnej úrovni a udržateľného rozvoja miest.

Fond spravodlivého prechodu – podpora pre územia, ktoré čelia vážnym sociálno-ekonomickým problémom v dôsledku prechodu na klimatickú neutralitu.

Tieto strategické ciele sa potom premietajú do národných operačných programov:

- OP Doprava: 126,8 mld. Kč/5,07 mld. €
- OP Jan Amos Komenský: 66,3 miliardy Kč/2,65 mld. €
- OP Rybné hospodárstvo: 0,78 miliardy Kč/31,2 mil. €
- OP Životné prostredie: 62,1 mld. Kč/2,48 mld. €
- OP Technológie a aplikácie pre konkurencieschopnosť: 81,5 mld./3,6 mld. €
- OP Zamestnanosť+: 38 miliárd Kč/1,52 mld. €
- Transformácia OP Fair: 42,7 miliardy Kč/1,71 mld. €
- OP Technická pomoc: 5,7 mld. Kč/0,23 mld. €
- Integrovaný regionálny operačný program: 117,6 mld. Kč/4,70 mld. €.

Okrem týchto národných OP majú v každej krajine Zoskupenia inú štruktúru. Je možné využiť aj financovanie v rámci programov Európskej územnej spolupráce – INTERREG:

- Cezhraničná spolupráca – programy INTERREG VI-A (najdôležitejšie programy pre Združenie sú Česká republika – Poľsko a Poľsko – Slovensko)
- Nadnárodná spolupráca – programy INTERREG VI-B (pre Združenie je prioritou program CENTRAL EUROPE)
- Medziregionálna spolupráca – programy INTERREG VI-C
- Spolupráca najvzdialenejších regiónov – programy INTERREG VI-D

Medzi celoúniové programy patria:

- Horizont Európa – zameranie na posilnenie výskumu, inovácií a konkurencieschopnosti
- LIFE – životné prostredie a klíma
- Erasmus+ – medzinárodná spolupráca v oblasti vzdelávania
- Kreatívna Európa – podpora kultúrneho a kreatívneho odvetvia

2.1.4 Zásady územného rozvoje Moravskosliezského kraja

Základným dokumentom v oblasti územného plánovania sú Zásady územného rozvoja Moravskosliezského kraja, vydané zastupiteľstvom kraja dňa 22. decembra 2010 uznesením č. 16/1426, v znení následných aktualizácií č. 1, 3, 4 a 5. Tento dokument v časti Priority regionálneho územného plánovania pre zabezpečenie udržateľného rozvoja územia stanovuje nasledujúce priority s cezhraničným dosahom:

- dobudovanie dopravného napojenia regiónu na nadradenú cestnú a železničnú sieť medzinárodného a vnútroštátneho významu;
- zlepšenie a rozvoj dopravného spojenia západnej časti regiónu s krajským mestom a s priľahlým územím Českej republiky (Olomoucký kraj) a Poľska;
- vytvorenie podmienok pre stabilné zásobovanie územia energiou vrátane rozvoja medzištátneho prepojenia s energetickými systémami na Slovensku a v Poľsku;
- vytváranie územných podmienok pre rozvoj udržateľných druhov dopravy (pešej a cyklistickej) v nadväznosti na ostatné dopravné systémy regiónu a systém peších a cyklistických trás priľahlého územia Českej republiky, Slovenska a Poľska;

- preventívna ochrana územia pred potenciálnymi rizikami a prírodnými katastrofami s cieľom minimalizovať rozsah možných škôd na civilizačných, kultúrnych a prírodných hodnotách územia regiónu.

Medzi ďalšie dokumenty MSK v oblasti územného plánovania patria najmä: Územno-analytické podklady MSK 2021 a Územné štúdie.

2.1.5 Ďalšie strategické a sektorové krajské koncepcie

V Moravskosliezskom kraji bolo vypracovaných niekoľko strategických a sektorových koncepcných dokumentov, ktoré sa zaoberajú aj cezhraničnými vplyvmi, dosahmi, súvislosťami a možnosťami koordinácie aktivít v danej tematickej oblasti. Tieto dokumenty zahŕňajú najmä:

- Vízia 2030 – Nová energia pre Moravskosliezsky kraj
- Strategický rámec a komplexný akčný plán hospodárskej reštrukturalizácie Ústeckého, Moravskosliezského a Karlovarského kraja (akt. 2020)
- Stratégia ITI ostravskej metropolitnej oblasti
- Regionálna inovačná stratégia Moravskosliezského kraja 2021 – 2027
- Koncepcia rozvoja vidieka Moravskosliezského kraja 2018 – 2023
- Stratégia riadenia cestovného ruchu Moravskosliezského kraja 2021 – 2025
- Odvetvové stratégie a koncepcie Moravskosliezského kraja

○ 2.2 POĽSKÁ REPUBLIKA A SLIEZSKE VOJVODSTVO

2.2.1 Národná stratégia regionálneho rozvoja 2030

„Národná stratégia regionálneho rozvoja 2030“ (NSRR 2030) je základným strategickým dokumentom národnej regionálnej politiky.

Vládou prijatá „Stratégia zodpovedného rozvoja do roku 2020 (s výhľadom do roku 2030)“ načrtáva nový model regionálneho rozvoja v Poľsku. Predpokladá sociálne a územne vyvážený rozvoj Poľska, vďaka ktorému sa budú efektívne rozvíjať a využívať miestne zdroje a potenciály všetkých regiónov. Cieľom takéhoto modelu je podporiť najmä tie regióny, ktoré nemôžu naplno rozvinúť svoj rozvojový potenciál, pretože stratili svoje sociálno-ekonomické funkcie (napr. prestali byť vojvodskými mestami) a stali sa tak menej odolnými proti rôznym krízovým javom (napr. negatívnym vplyvom demografického vývoja).

Dokument predstavuje ciele regionálnej politiky a činnosti a úlohy, ktoré by mala vláda, vojvodstvá, okresné a mestské samosprávy a ďalšie subjekty zapojené do realizácie tejto politiky vykonávať vo výhľade do roku 2030.

NSRR 2030 je základným strategickým dokumentom národnej regionálnej politiky vo výhľade do roku 2030. Táto stratégia je súborom spoločných hodnôt, zásad spolupráce medzi vládou a miestnymi samosprávami a sociálno-ekonomickými partnermi v záujme rozvoja krajiny a provincie. Dokument definuje systémový rámec pre realizáciu regionálnej politiky zo strany vlády voči regiónom, ako aj v rámci regiónov. V nadchádzajúcich rokoch bude zohrávať dôležitú úlohu v procese programovania verejných prostriedkov vrátane prostriedkov EÚ.

- NSRR 2030 kladie dôraz na udržateľný rozvoj celej krajiny, t. j. na zníženie disparancií v úrovni sociálno-ekonomického rozvoja rôznych oblastí, najmä mestských a vidieckych.
- Stratégia umožňuje efektívnejšie identifikovať rozvojové potreby všetkých oblastí krajiny, ako aj efektívnejšie určiť zdroje, ktoré majú k dispozícii, a poukázať na výzvy a prekážky rozvoja. Takýto prístup povedie k lepšiemu prispôsobeniu intervenčných nástrojov (napr. programov) možnostiam a rozvojovému potenciálu jednotlivých oblastí krajiny.
- Jedným z cieľov NSRR je zabezpečiť súdržnejší rozvoj Poľska prostredníctvom podpory hospodársky slabších oblastí. Preto dokument uvádza oblasti strategickej intervencie (OSI), ktoré budú zvlášť podporované (ide o oblasti ohrozené trvalou marginalizáciou, stredne veľké mestá strácajúce svoje sociálno-ekonomické funkcie, Sliezske a oblasti východného Poľska).
- Stratégia podporuje konkurencieschopnosť regiónov a predpokladá pokračovanie opatrení zameraných na zlepšenie kvality ľudského a sociálneho kapitálu a rozvoj podnikania a inovácií. Na tento účel sa budú podporovať miestne podniky.
- Stratégia kladie veľký dôraz na rozvoj kompetencií verejnej správy. Ide o zručnosti potrebné na realizáciu účinnej rozvojovej politiky, hlavne v oblastiach s nízkym rozvojovým potenciálom, a najmä na podporu prepojenia medzi miestnym a regionálnym verejným sektorom a svetom podnikania a vedy.
- V dokumente sa predpokladá posilnenie úlohy a zodpovednosti miestnych samospráv ako subjektov, ktoré rozhodujú o rozvojovej politike na miestnej úrovni. Stratégia vytvára podmienky pre väčšie zapojenie obecných a okresných samospráv do realizácie spoločných projektov a do spolupráce presahujúcej správne hranice.

Okrem toho NSRR 2030 predstavuje:

- ako sa prispôbiť zmenám, ktoré sa dejú okolo nás, aby sa Poľsko stalo cieľavedomým a úspešným účastníkom procesu globalizácie;
- ako využiť silné stránky regiónu – vrátane jeho ľudských a prírodných zdrojov, polohy a inštitucionálnych výhod – na jeho rozvoj;
- mechanizmy spolupráce medzi vládami, regionálnymi a miestnymi orgánmi s cieľom nasmerovať vnútroštátne a regionálne finančné toky na realizáciu vízií a rozvojových plánov, ktoré vznikajú zdola.

Hlavný cieľ regionálnej politiky do roku 2030 sa bude realizovať na základe troch vzájomne sa dopĺňajúcich špecifických cieľov. NSRR sa zameriava na prepojenie a koordináciu opatrení realizujúcich horizontálne ciele, t. j. posilnenie konkurencieschopnosti všetkých regiónov, miest a vidieckych oblastí (ciele 2 a 3) s cieľom 1, zabezpečujúcim lepšiu súdržnosť národného rozvoja podporou hospodársky slabších oblastí.

- Cieľ 1: Na zlepšenie súdržnosti rozvoja krajiny v sociálnej, hospodárskej, environmentálnej a územnej dimenzii sa predpokladá podpora kompenzačného charakteru zameraná na prekonanie prekážok a problémov vo viacerých typoch oblastí s menej priaznivými podmienkami rozvoja. Na vytvorenie udržateľného rastu a pracovných miest sa budú realizovať integrované balíky opatrení na identifikáciu a využitie zdrojov a potenciálu oblastí ohrozených trvalou marginalizáciou, stredne veľkých miest strácajúcich svoje sociálne a hospodárske funkcie, východného Poľska, Sliezska a znehodnotených oblastí. Okrem toho by sa podporovali investície do funkčne prepojených oblastí, aby sa doplnili nedostatky

v poskytovaní infraštruktúry, ktorá podmieňuje dostupnosť ich obyvateľov k základným službám a tovarom a zabezpečuje ich účasť na rozvojových procesoch.

- V rámci cieľa 2 – Posilnenie regionálnych konkurenčných výhod – sa budú rozvíjať a využívať podporné nástroje zamerané na vytváranie podmienok pre rast konkurencieschopnosti, inovácií a investícií vo vybraných odvetviach. Lepšie zameranie na proinovačné činnosti a synergie medzi národnými a regionálnymi špecializáciami sa zabezpečí okrem iného využívaním procesu objavovania podnikateľských aktivít a monitorovaním inteligentných špecializácií na národnej a regionálnej úrovni. Regionálna politika sa zároveň zameria na vytváranie investičného prostredia založeného na územnom kapitáli a takých rozvojových faktoroch, ktoré je možné vytvoriť alebo zlepšiť.
- Pokiaľ ide o zlepšenie efektívnosti administratívy na všetkých úrovniach, najmä na miestnej úrovni (cieľ 3: Zlepšiť kvalitu riadenia a vykonávania územne orientovaných politík), posilnia sa iniciatívy a opatrenia na rozvoj kapacít administratívy na plánovanie a vykonávať územne orientované rozvojové opatrenia. Osobitý dôraz sa bude klásť na posilnenie spolupráce medzi vládou, provinčnými a miestnymi samosprávami a neštátnymi subjektmi pri dosahovaní cieľov regionálnej politiky. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj spolupráca v rámci medzinárodných bilaterálnych a multilaterálnych partnerstiev. Na všetkých úrovniach územnej organizácie krajiny sa podniknú kroky na zlepšenie systému financovania, riadenia, programovania a koordinácie sociálno-ekonomických opatrení.

Respektíve:

- Cieľ 1: Zlepšenie súdržnosti rozvoja krajiny v sociálnej, hospodárskej, environmentálnej a územnej dimenzii
 - o 1.1 Posilnenie možností rozvoja hospodársky slabších oblastí
 - 1.1.1 Vytváranie podmienok pre ďalší rozvoj konkurencieschopnej ekonomiky vo východnom Poľsku
 - 1.1.2 Posilnenie možností rozvoja v oblastiach ohrozených trvalou marginalizáciou
 - o 1.2 Zvýšenie využitia rozvojového potenciálu stredne veľkých miest, ktoré strácajú sociálno-ekonomické funkcie
 - o 1.3 Urýchlenie transformácie hospodárskeho profilu Sliezska
 - o 1.4 Boj proti krízam v degradovaných oblastiach
 - o 1.5 Rozvoj infraštruktúry na podporu poskytovania verejných služieb a zvyšujúcu sa investičnú atraktivitu oblastí
 - 1.5.1 Dopravná infraštruktúra
 - 1.5.2 Sociálna infraštruktúra
 - 1.5.3 Elektronická komunikačná infraštruktúra
- Cieľ 2: Posilnenie regionálnych konkurenčných výhod
 - o 2.1 Rozvoj ľudského a sociálneho kapitálu
 - 2.1.1 Vysokoškolské a odborné vzdelávanie
 - 2.1.2 Celoživotné vzdelávanie
 - 2.1.3 Zvyšovanie zdrojov trhu práce a rozvoj sociálneho kapitálu
 - o 2.2 Podpora podnikania na regionálnej a miestnej úrovni
 - 2.2.1 Služby inštitúcií podnikateľského prostredia pre malé a stredné podniky

- 2.2.2 Podpora podnikania
 - 2.2.3 Podpora umiestnenia externých investícií
 - 2.3 Inovačný rozvoj regiónu a zlepšenie prístupu k regionálnej inteligentnej špecializácii
 - 2.3.1 Zameranie na proinovačné aktivity
 - 2.3.2 Stimulovanie inovačného rastu v regiónoch
- Cieľ 3 Zlepšenie kvality riadenia a vykonávania územne orientovaných politík
 - 3.1 Posilnenie potenciálu správy pro riadenie rozvoja
 - 3.2 Posilnenie spolupráce a integrovaného prístupu k rozvoju na miestnej, regionálnej a nadregionálnej úrovni
 - 3.3 Zlepšenie organizácie poskytovania verejných služieb
 - 3.4 Účinný a súdržný systém financovania regionálnej politiky

2.2.2 Stratégia rozvoja Sliezskeho vojvodstva „Sliezske 2030“

Stratégia rozvoja Sliezskeho vojvodstva „Sliezske 2030“ je aktualizáciou Stratégie rozvoja Sliezskeho vojvodstva „Sliezske 2020+“, ktorú prijala Rada Sliezskeho vojvodstva 1. júla 2013, a predstavuje piate vydanie tohto kľúčového dokumentu, ktorý definuje ciele rozvoja regiónu a nástroje na ich realizáciu v perspektíve do roku 2030.

Táto stratégia je tiež v súlade s národnou rozvojovou politikou definovanou v Stratégii zodpovedného rozvoja do roku 2020 (s výhľadom do roku 2030) a v Národnej stratégii regionálneho rozvoja do roku 2030. Reaguje tiež na výzvy európskej politiky vyjadrené v Európskej zelenej dohode a v predpokladoch politiky súdržnosti na obdobie 2021 – 2027.

Predpoklady dokumentu boli vypracované pred vývojom epidemickej hrozby v krajine a šírením SARS-CoV-2 v Sliezskeho vojvodstve, všetky tieto podmienky však zostávajú v platnosti. Napriek meniacej sa sociálnej a hospodárskej situácii na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni uvedené ciele a smery činnosti spolu s prijatými záväzkami stále umožňujú realizovať predloženú víziu pre Sliezske vojvodstvo. V čase krízy spôsobenej epidémiou koronavírusu je ešte dôležitejšie vybudovať silné vojvodstvo založené na štyroch kľúčových strategických pilieroch: hospodárstvo, obyvateľstvo, životné prostredie a správa vecí verejných.

Vízia „Zeleného Sliezska“ – výsledkom zodpovednej transformácie Sliezskeho vojvodstva bude moderný európsky región s konkurencieschopným hospodárstvom, ktorý svojim obyvateľom ponúkne širokú škálu pracovných príležitostí a vysokú kvalitu života v zdravom prostredí.

Na dosiahnutie načrtnutej rozvojovej vízie bude potrebné zamerať sa na štyri strategické ciele, pre ktoré boli formulované operačné ciele na obdobie do roku 2030. Konečná podoba cieľov a smerov činnosti, ktoré ich konkretizujú, je výsledkom sociálno-ekonomických analýz a rozsiahlych spoločenských konzultácií vrátane subregionálnych workshopov.

- STRATEGICKÝ CIEĽ A. Sliezske vojvodstvo ako región zodpovednej hospodárskej transformácie
 - Operačný cieľ: A.1 Konkurencieschopné hospodárstvo
 - Operačný cieľ: A.2 Inovatívna ekonomika
 - Operačný cieľ: A.3 Silné miestne podnikanie

- STRATEGICKÝ CIEĽ B. Sliezske vojvodstvo priateľský k obyvateľom
 - o Operačný cieľ: B.1 Vysokokvalitné sociálne služby vrátane zdravotníckych služieb
 - o Operačný cieľ: B.2 Aktívne obyvateľstvo
 - o Operačný cieľ: B.3 Atraktívny a efektívny systém vzdelávania a učenia

- o STRATEGICKÝ CIEĽ C. Sliezske vojvodstvo ako región s vysokou kvalitou životného prostredia a krajiny
 - o Operačný cieľ: C.1 Vysoká kvalita životného prostredia
 - o Operačný cieľ: C.2 Efektívna infraštruktúra
 - o Operačný cieľ: C.3 Atraktívne životné podmienky, komplexná revitalizácia, prevencia a adaptácia na zmenu klímy

- STRATEGICKÝ CIEĽ D. Sliezske vojvodstvo ako efektívne riadený región
 - o Operačný cieľ: D.1 Vyvážený územný rozvoj
 - o Operačný cieľ: D.2 Aktívna spolupráca s okolím a vytvorenie silnej regionálnej značky
 - o Operačný cieľ: D.3 Moderná verejná správa

2.2.3. Dohoda o partnerstve v programovom období 2021 – 2027

Dohoda o partnerstve na obdobie 2021 – 2027 stanovuje stratégiu pre využívanie finančných prostriedkov EÚ v rámci politik EÚ: kohéznej politiky a spoločnej rybárskej politiky v Poľsku na obdobie 2021 – 2027.

V súlade s programovými dokumentmi na nasledujúce rozpočtové obdobie zahŕňa nasledujúce fondy:

- Kohézny fond (KF) – podporuje strategické projekty v oblasti životného prostredia a dopravy vrátane transeurópskych dopravných sietí (TEN-T). Pomáha znižovať hospodárske a sociálne rozdiely a podporovať udržateľný rozvoj.
- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – cieľom je posilniť hospodársku a sociálnu súdržnosť Európskej únie. Jeho cieľom je znížiť rozdiely v rozvoji európskych regiónov a znížiť rozdiely v rozvoji najmenej rozvinutých regiónov.
- Európsky sociálny fond+ (ESF+) – má byť hlavným nástrojom EÚ na zvýšenie sociálnej a hospodárskej súdržnosti, reagovať na výzvy trhu práce a sociálne výzvy a stimulovať udržateľný hospodársky rozvoj prostredníctvom investícií do ľudského kapitálu.
ESF+ bude zahŕňať v súčasnosti roztrieštené nástroje:
 - ESF,
 - Iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí (YEI),
 - Európsky fond pre pomoc najchudobnejším osobám (FEAD),
 - Európsky program pre zamestnanosť a sociálne inovácie (EaSI).
- Fond spravodlivej transformácie (FST) – doplnkový fond k ostatným fondom politiky súdržnosti. Je súčasťou európskej zelenej dohody a prvkom (pilier I) mechanizmu spravodlivej transformácie. Cieľom FST je zmierniť sociálne a hospodárske dôsledky prechodu na novú energetiku.
- Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) – je fondom EÚ pre námornú a rybársku politiku. Účelom fondu je podporovať pobrežné komunity v širšom zmysle vrátane napríklad podpory

rybárov pri ich prechode na udržateľný rybolov alebo financovania projektov, ktoré prispievajú k vytváraniu pracovných miest a kvalite života v európskych pobrežných komunitách.

V rámci štvrtého programového obdobia bude Poľsko príjemcom v oblastiach, ako sú:

- Infraštruktúra, klíma, životné prostredie (FENIKS) – nástupca programu Infraštruktúra a životné prostredie (OPI&E);
- Moderná ekonomika (FENG) – nástupca dvoch predchádzajúcich programov: Inovatívna ekonomika 2007 – 2013 (POIG) a Inteligentný rozvoj 2014 – 2020 (POIR);
- Digitálny rozvoj (FERC) – je nástupcom programu Digitálne Poľsko (POPC), ktorý podporoval digitalizáciu v Poľsku v rokoch 2014 – 2020;
- Východné Poľsko (FEPW) – nový program pre makroregión východného Poľska sa zameria na štyri hlavné oblasti: posilnenie konkurencieschopnosti podnikov a inovácií, energetiku a ochranu klímy, koherentnú dopravnú sieť a lepšiu dopravnú dostupnosť a aktivizáciu sociálneho kapitálu, rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva;
- Sociálny rozvoj 2021 – 2027 (FERS) – nástupca programu rozvoja znalostného vzdelávania (POWER);
- Technická pomoc (PTFE) – program má tri hlavné priority: efektívne inštitúcie, efektívni príjemcovia a efektívna komunikácia;
- Programy Interreg – Poľsko sa v rokoch 2021 – 2027 zúčastní na 14 programoch Interreg. Poľsko bude pôsobiť ako riadiaci orgán programov:
 - o Južné Pobaltie,
 - o Poľsko – Slovensko,
 - o Poľsko – Sasko,
 - o Poľsko – Ukrajina;
- Zúčastňujú sa aj na programoch riadených zahraničnými partnermi. Sú to tieto:
 - o cezhraničie: Litva – Poľsko, Meklenbursko/Brandenbursko – Poľsko, Brandenbursko – Poľsko, Česká republika – Poľsko,
 - o nadnárodné: stredná Európa a región Baltského mora,
 - o medziregionálne: INTERACT, URBACT, ESPON a Interreg Europe;
- Regióny – každé vojvodstvo bude mať vlastný program financovania investícií na svojom území. Vojvodstvá dostanú celkovo 153 miliárd zlotých (32,13 mld. €), čo je prvýkrát v histórii 44 % všetkých európskych peňazí, ktoré Poľsko dostane!
- Potravinová pomoc – program, ktorý zahŕňa potravinovú pomoc vo forme potravinových balíkov alebo jedál a realizáciu sprievodných opatrení (napr. semináre, poradenstvo) na zlepšenie situácie ľudí v núdzi a najchudobnejších ľudí;
- Rybárstvo a rybolov – program nadväzujúci na program Rybolov a more 2014 – 2020, ktorý bude podporovať subjekty v odvetví rybolovu.

2.2.4. Zásady územného rozvoja Sliezskeho vojvodstva

Územný plán rozvoja Sliezskeho vojvodstva definuje Stratégiu rozvoja Sliezskeho vojvodstva „Śląskie 2030“, ktorá je aktualizáciou Stratégie rozvoja Sliezskeho vojvodstva „Śląskie 2020+“.

Jednou z kľúčových výziev rozvojovej politiky Sliezskeho vojvodstva je hospodárska transformácia. Podpora transformácie regiónu, t. j. Program pre Sliezske, bola zahrnutá ako strategický projekt do Stratégie zodpovedného rozvoja a do Národnej stratégie regionálneho rozvoja. Pre rozvojovú politiku vojvodstva majú kľúčový význam nielen podmienky na úrovni Európskej únie a na národnej úrovni, ale aj zmeny, ku ktorým dochádza v regióne, vrátane tých, ktoré súvisia s vytvorením metropoly Horného Sliezska a Zaglebia a rozšírením jej hraníc o nové obce. „Śląskie 2030“ definuje rámec a vecné podmienky pre prijímanie územných rozhodnutí strategického charakteru a zameriava sa na ciele dôležité pre rozvoj vojvodstva. Nezasahuje do miestnych plánovacích právomocí obcí a nepredstavuje základ pre vydávanie správnych rozhodnutí o umiestnení investícií. Stratégia zohľadňuje ustanovenia vládnych a vojvodských dokumentov a programov a je v súlade s programovými dokumentmi Európskej únie. Plán rozvoja Sliezskeho vojvodstva „Sliezske 2020+“ je kľúčovým prvkom integrovaného strategického plánovania vzhľadom na jeho úzke prepojenie so stratégiou rozvoja Sliezskeho vojvodstva „Sliezske 2020+“.

2.2.5. Ďalšie strategické a sektorové regionálne koncepcie

Ide najmä o tieto dokumenty:

EKONOMIKA, PROPAGÁCIA A SPOLUPRÁCA

- Program spolupráce medzi Sliezkym vojvodstvom a mimovládnyimi organizáciami
- Politika hospodárskeho rozvoja Sliezskeho vojvodstva

INOVÁCIE

- Regionálna inovačná stratégia Sliezskeho vojvodstva 2030
- Program technologického rozvoja Sliezskeho vojvodstva 2019 – 2030

KULTÚRA A VZDELÁVANIE

- Krajský program starostlivosti o pamiatky v Sliezskom vojvodstve

CESTOVNÝ RUCH

- Program rozvoja cestovného ruchu v Sliezskom vojvodstve 2020+

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ

- Regionálna politika rozvoja informačnej spoločnosti v Sliezskom vojvodstve do roku 2030

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- Stratégia ochrany prírody Sliezskeho vojvodstva do roku 2030
- Program ochrany životného prostredia Sliezskeho vojvodstva
- Politika nízkoemisného hospodárstva pre Sliezske vojvodstvo. Regionálna energetická politika do roku 2030
- Plán odpadového hospodárstva Sliezskeho vojvodstva na roky 2016 – 2022
- Program ochrany ovzdušia pre Sliezske vojvodstvo s cieľom dosiahnuť úroveň prípustných znečisťujúcich látok v ovzduší a expozičný strop koncentrácie
- Program ochrany životného prostredia pred hlukom

VIDIECKE OBLASTI

- Stratégia rozvoja vidieka Sliezskeho vojvodstva do roku 2030

ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA POLITIKA

- Sliezske. Demografické výzvy
- Regionálny program na vyrovnávanie príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím a boj proti ich sociálnemu vylúčeniu
- Operačný program Podmienky a kvalita života detí a mladých ľudí – príležitosti a hrozby
- Stratégia rozvoja športu osôb so zdravotným postihnutím
- Regionálna zdravotná politika Sliezskeho vojvodstva 2030

TRH PRÁCE

- Regionálny akčný plán pre zamestnanosť

DOPRAVA

- Stratégia rozvoja dopravného systému Sliezskeho vojvodstva
- Plán udržateľného rozvoja verejnej dopravy v Sliezskeho vojvodstve
- Plán rozvoja krajských ciest v Sliezskeho vojvodstve
- Plán rozvoja železníc v Sliezskeho vojvodstve
- Regionálny dopravný plán pre Sliezske vojvodstvo
- Predpoklady pre regionálnu cyklistickú politiku pre Sliezske vojvodstvo
- Koncepcia regionálnej siete cyklotrás

○ 2.3 SLOVENSKÁ REPUBLIKA A ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

2.3.1 Vízia a stratégia rozvoja Slovenska 2030 – Dlhodobá stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030

„Slovensko 2030“ je základným implementačným dokumentom pre realizáciu národných priorít „Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj OSN“ v Slovenskej republike. Zároveň plní úlohu Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Slovensko 2030 vychádza zo šiestich národných priorít implementácie Agendy 2030, ktoré sú integrované do troch rozvojových programov:

- zachovanie a rozvoj zdrojov,
- udržateľné využívanie prírodných zdrojov,
- komunitný rozvoj.

Stratégia sa tiež riadi štyrmi základnými princípmi:

- environmentálna a hospodárska udržateľnosť,
- kvalita života ako určujúci faktor verejných politík,
- efektívnosť, synergia, subsidiarita, sebestačnosť a integrácia,

- dôraz na priority.

Ústredným pilierom Slovensko 2030, v súlade s globálnou agendou 2030, ako aj Európskou Zelenou dohodou, je udržateľnosť: dôraz na ochranu životného prostredia na Slovensku, strategické plánovanie a udržateľný rozvoj, synchronizácia priorít s rozvojovým potenciálom regiónov a rozvoj priemyslu založený na zelenej transformácii a vysokej pridanej hodnote, automatizácii, trhovách službách, digitálnej ekonomike, inováciách a výskume a vývoji.

2.3.2 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+

PHSR ŽSK 2021+ bude jedným z hlavných nástrojov Žilinského kraja na podporu koncepčného, účelného a transparentného riadenia a rozhodovania orgánov samosprávy v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy vrátane výziev rozvoja kraja. Dokument bol vypracovaný prioritne na obdobie do roku 2030 s výhľadom do roku 2035 v súlade s platnou legislatívou (zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov) – vypracovaný ako strednodobý rozvojový dokument. Konečné schválenie dokumentu regionálnou radou sa očakáva na jeseň 2022.

Víziou Žilinského kraja je byť regiónom príležitostí, rozumných a udržateľných riešení pre všetkých. V roku 2030 sa má Žilinský kraj stať vyhľadávanou oblasťou pre spokojný život, podnikanie a sebarealizáciu. Zároveň sa stane regiónom poskytujúcim bezpečnosť, istotu a vhodné prostredie pre spoluprácu. Bude slúžiť všetkým generáciám vrátane tých budúcich.

Ekonomická výkonnosť Žilinského kraja dynamicky rastie. Žilinský kraj podporuje inovácie vo všetkých oblastiach svojho rozvoja s dôrazom na vzdelávanie, podnikanie a kvalitu verejných služieb, aktívne sa chopí príležitostí a aktívne využíva svoj vnútorný potenciál rozvoja. Kraj a jeho partneri v tejto oblasti preto realizujú strategické projekty, ktoré prinášajú nové príležitosti a udržateľné riešenia.

Žilinský kraj je súdržný región, v ktorom verejné inštitúcie, podnikateľské subjekty, akademická obec a neziskový sektor vytvárajú silné regionálne partnerstvá a siete, čím vytvárajú konštruktívne prostredie spolupráce, ktoré spoločne napĺňa strategické priority kraja a nachádza rozumné riešenia problémov a potrieb jeho obyvateľov.

Do roku 2030 sa Žilinský kraj stane regiónom, ktorému sa bude dariť, kde bude kvalita a atraktivita prostredia vysoká a kde bude možné nájsť inšpiráciu a príklady dobrej praxe na medzinárodnej úrovni.

Hlavným cieľom dokumentu je zlepšiť kvalitu života obyvateľov, rešpektovať limity životného prostredia, využiť jeho potenciál, zvýšiť inovačnú výkonnosť hospodárstva a využívať inovatívne a udržateľné riešenia na zabezpečenie sociálnej stability. Priblížiť ekonomické ukazovatele a ukazovatele kvality života v regiónoch kraja k priemeru EÚ.

Plán je rozdelený do 5 prioritných oblastí na naplnenie hlavného cieľa a vízie. Sú to:

- Inovácie a vzdelávanie – strategickým cieľom je rozvíjať prostredie pre ekonomiku založenú na inováciách, celoživotnom vzdelávaní a dobrej pracovnej príležitosti.
- Životné prostredie – strategickým cieľom je zachovanie prírodných hodnôt a biodiverzity a podpora adaptácie na dopady zmeny klímy.

- Infraštruktúra – strategickým cieľom je infraštruktúra, ktorá podporuje udržateľnú mobilitu a technické vybavenie, ktoré zlepšuje kvalitu života.
- Sociálna stabilita – strategickým cieľom je dosiahnuť udržateľnú kvalitu života podporovanú dostupnosťou služieb.
- Identita a sebestačnosť – strategickým cieľom sú atraktívne, konkurencieschopné, odolné a udržateľné regióny.

2.3.3 Dohoda o partnerstve na programové obdobie 2021 – 2027 a Program Slovensko

Dohoda o partnerstve odráža základné ciele jednotlivých politík, ako sú definované vyššie. Tvorí tiež zastrešujúci strategický dokument, z ktorého vychádza Program Slovensko.

Program Slovensko predstavuje radikálnu zmenu v systéme národných operačných programov. Zjednocuje všetky predchádzajúce OP do jedného celku. Jeho prijatie by malo viesť k výraznému zníženiu administratívnej náročnosti pri využívaní európskych zdrojov.

Jednotlivé politické ciele definované v Dohode o partnerstve sú v rámci programu ďalej rozdelené na konkrétne opatrenia, ktorých realizácia povedie k naplneniu týchto cieľov.

Celkové rozdelenie finančných prostriedkov na jednotlivé ciele je takéto:

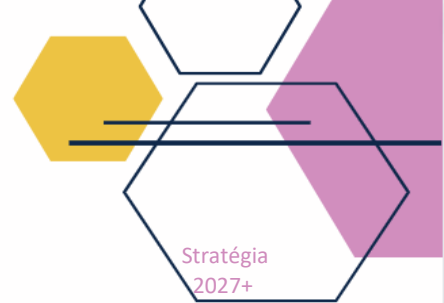
- Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko: 1,89 miliardy eur;
- Zelenšie Slovensko: 4,2 miliardy eur;
- Prepojenejšie Slovensko: 2 miliardy eur;
- Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko: 3,25 miliardy eur;
- Európa bližšie svojim občanom: 400 miliónov eur;
- Špecifický cieľ – Fond pre spravodlivú transformáciu: 441 miliónov eur.

2.3.4 Územný plán VÚC Žilinského kraja

Základným dokumentom v oblasti územného plánovania pre územie Žilinského kraja je Územný plán VÚC Žilinského kraja, ktorý bol predložený vláde SR 26. mája 1998. Nariadenie vlády Slovenskej republiky z 26. mája 1998, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN VÚC Žilinského kraja, je uverejnené v Zbierke zákonov pod č. 223/1998. Územný plán VÚC Žilinského kraja bol do termínu spracovania tohto dokumentu niekoľkokrát aktualizovaný formou zmien a doplnkov, pričom najvýznamnejší dopad súvisiaci s rozvojom cezhraničnej spolupráce subjektov zo Žilinského a Moravskosliezského kraja a Sliezskeho vojvodstva mala tretia aktualizácia, ktorá riešila nové územné kapacity pre rozvoj cestovného ruchu v kraji, ako aj piata aktualizácia, ktorá spresnila lokalizáciu regionálnych cyklotrás.

V roku 2021 bolo vypracované zadanie pre nový Územný plán regiónu Žilinského kraja, na ktorom sa stále pracuje.

Podporný význam pre rozvoj spolupráce medzi ŽSK a MSK v oblasti územnoplánovacej dokumentácie má aj dokument „Urbanistická štúdia slovensko-českého pohraničia“, ktorý zadalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Dokument vznikol na základe rozvoja spolupráce na národnej úrovni medzi Ministerstvom pre miestny rozvoj ČR na českej strane a Ministerstvom životného prostredia SR na slovenskej strane, rozvíjajúcej sa od roku 2002 a pokračujúcej aj po prechode kompetencií v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku na Ministerstvo výstavby

a regionálneho rozvoja SR. Výstupom tohto dokumentu sú závery v podobe odporúčaní na spoločné riešenia identifikovaných cezhraničných problémov.

2.3.5 Ďalšie strategické a sektorové regionálne koncepcie

V Žilinskom samosprávnom kraji bolo vypracovaných niekoľko sektorových koncepcných dokumentov, ktoré sa zaoberajú aj cezhraničnými vplyvmi, dosahmi, súvislosťami a možnosťami koordinácie aktivít v danej tematickej oblasti. Sú to:

- Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility ŽSK;
- SMART sociálne služby – koncepcia aplikácie SMART princípov pre rozvoj v oblasti sociálnych služieb v Žilinskom kraji;
- SMART kultúra – koncepcia aplikácie SMART princípov pre rozvoj v oblasti kultúry v Žilinskom kraji;
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Žilinskom kraji na roky 2019 – 2023;
- Koncepcia rozvoja zdravotníctva v Žilinskom samosprávnom kraji;
- Regionálna výskumná a inovačná stratégia Žilinského kraja 2014+;
- Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja (Cyklostratégia);
- Stratégia tvorby a budovania Integrovaného dopravného systému ŽSK;
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v Žilinskom samosprávnom kraji na roky 2018 – 2022 + Dodatok č. 2;
- Stratégia 22+ Lepší kraj na dosah;
- Koncepcia rozvoja práce s mládežou v ŽSK do roku 2028 (2030).

3. CHARAKTERISTIKA EZÚS TRITIA A JEJ ÚZEMIA

○ 3.1 DEFINOVANIE INŠTITÚCIE EZÚS TRITIA S O. O.

Európske zoskupenie územnej spolupráce TRITIA s ručením obmedzeným (EZÚS TRITIA) bolo založené 25. februára 2013 na základe rozhodnutia č. 1/2013 Ministerstva zahraničných vecí Poľskej republiky (MZV) o registrácii EZÚS TRITIA v Registri európskych zoskupení územnej spolupráce vedenom MZV. Právnym základom EZÚS TRITIA je NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1082/2006 z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), ktoré bolo transponované do poľskej legislatívy zákonom zo 7. novembra 2008 o Európskom zoskupení územnej spolupráce.

Rozhodnutie o zriadení EZÚS TRITIA prijali predstavitelia vyšších územných samosprávnych celkov Moravskosliezskeho kraja (CZ), Opolského vojvodstva (PL), Sliezskeho vojvodstva (PL) a Žilinského samosprávneho kraja (SK) v roku 2009 a následne boli iniciované kroky vedúce k založeniu EZÚS. Rozhodnutie vychádzalo z pozitívnych skúseností regiónov s cezhraničnou spoluprácou a z vplyvu tejto spolupráce na zlepšenie kvality života obyvateľov v pohraničnej oblasti.

K 1. januáru 2018 Opolské vojvodstvo ukončilo svoje členstvo v EZÚS TRITIA. Od tohto dátumu sa EZÚS TRITIA skladá z 3 vyšších územných samosprávnych celkov – Sliezskeho vojvodstva (PL), Moravskosliezskeho kraja (CZ) a Žilinského samosprávneho kraja (SK). Územie EZÚS TRITIA má rozlohu 24 569 km² a žije v ňom viac ako 6,5 milióna obyvateľov.

Územím EZÚS TRITIA prechádza baltsko-jadranský dopravný koridor. Vďaka silnej ekonomickej základni, verejným univerzitám, veľkému počtu poskytovateľov vysokoškolského vzdelávania a výskumno-vývojových subjektov je územie EZÚS TRITIA zaujímavým priestorom aj pre výskum a inovácie. Vďaka týmto vzťahom medzi rôznymi aktérmi EZÚS TRITIA, ako aj spoločným výzvam, ktorým územie čelí, má EZÚS TRITIA veľký potenciál na zvýšenie intenzity a systematizácie viacstrannej spolupráce.

EZÚS TRITIA bolo založené s cieľom uľahčiť a rozšíriť cezhraničnú, nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu medzi svojimi členmi s cieľom posilniť hospodársku a sociálnu súdržnosť, najmä prostredníctvom realizácie projektov alebo programov územnej spolupráce s týmito cieľmi:

1. uľahčenie každodenného života obyvateľov oblasti Zoskupenia;
2. vytváranie cezhraničnej súdržnosti na úrovni celého územia;
3. realizácia projektov spoločného strategického rozvoja.

Na dosiahnutie týchto cieľov vykonáva EZÚS TRITIA úlohy zamerané na identifikáciu, propagáciu a implementáciu programov, projektov a spoločných rozhodnutí v rámci územnej spolupráce v štyroch hlavných oblastiach:

1. doprava;
2. hospodárstvo;
3. cestovný ruch;
4. energetika so zameraním na obnoviteľné zdroje energie;

a v ďalších piatich oblastiach:

1. kultúra;
2. životné prostredie;
3. ľudské zdroje, vzdelávanie vrátane úzkej spolupráce s univerzitami;
4. spolupráca medzi verejnými inštitúciami vrátane realizácie výmeny osôb a skúseností v rámci medzinárodných stáží;
5. šport.

○ 3.2 ZÁKLADNÉ CHARAKTERISTIKY REGIÓNOV NA ÚZEMÍ ZOSKUPENIA

	Moravskosliezsky kraj	Sliezske vojvodstvo	Žilinský kraj* 2021
Rozloha	5 427 km ²	12 333 km ²	6 809 km ²
Počet obyvateľov	1,177 mil.	4,472 mil.	691-tis.
Hustota ob. na km²	217 ob./km ²	363 ob./km ²	101 ob./km ²
HDP na obyv. 2019	393 327 Kč 15 733 €	60 970 Zł 12 781 €	14 079 €

Tabuľka 1 Porovnanie základných štatistických ukazovateľov k 1. 1. 2022

3.2.1 Moravskosliezsky kraj

Moravskosliezsky kraj je jedným zo 14 vyšších samosprávnych celkov v Českej republike. Nachádza sa v najvýchodnejšej časti republiky, kde hraničí s Poľskom aj so Slovenskom. Väčšina regiónu leží v Sliezske, zvyšok na Morave. Región tiež susedí s Olomouckým a Zlínskym krajom, Opolským a Sliezkym vojvodstvom a so slovenským Žilinským samosprávnym krajom. V regióne sa nachádzajú štyri euroregióny – Beskydy, Praděd, Sliezske a Těšínske Sliezske. Región je od hlavného mesta Prahy vzdialený asi 300 km a pozostáva zo šiestich okresov – Bruntál, Opava, Nový Jičín, Ostrava-mesto, Karviná a Frýdek-Místek. Krajským mestom regiónu je Ostrava.

Na západe, východe a čiastočne na juhu región ohraničujú pohoria Hrubý a Nízky Jeseník (Praděd 1 492 m), Moravskosliezské Beskydy (Lysá hora 1 323 m) a Oderské vrchy. Najväčšie rieky v regióne sú Odra, Ostravica, Opava a Olša.

Najdôležitejším vodným tokom je rieka Odra, ktorá pramení v Oderských vrchoch. Na území Ostravy Odra prijíma svoje najväčšie prítoky – Opavu, ktorá odvodňuje Jeseníky a Opavsko, Ostravicu, ktorá odvodňuje Moravskosliezské Beskydy, a Olšu, ktorá tvorí hranicu s Poľskom a odvodňuje Těšínsko. Hlavnými zdrojmi pitnej vody sú vodné nádrže Šance a Morávka v Moravskosliezských Beskydách a vodná nádrž Kružberk v Nízkom Jeseníku. Viac ako polovicu územia kraja tvorí poľnohospodárska pôda, viac ako 35 % lesná pôda (najmä v horských oblastiach Jeseníkov a Beskyd). V Moravskosliezskom kraji sa nachádzajú aj tri chránené územia a ďalších 148 maloplošných chránených území.

Moravskosliezsky kraj je rozlohou šiesty najväčší medzi kraji (5 426,83 km²), ale má tretí najvyšší počet obyvateľov v Českej republike (k 1. januáru 2022: 1 177 989) a druhú najvyššiu hustotu obyvateľstva po Prahe (v priemere 216,9 obyvateľov na km²). Negatívnou črtou je výrazný pokles

populácie, ktorý sa prejavuje od roku 1993. Za 14 rokov (2008 až 2022) stratil región takmer 70 000 obyvateľov.

V minulosti bol tento región hospodárskym centrom vďaka ložiskám uhlia a ťažkého priemyslu, čo malo značný negatívny vplyv na životné prostredie, ktorý sa prejavuje dodnes. Reštrukturalizácia priemyslu v 90. rokoch 20. storočia však viedla k výraznému poklesu, čo malo za následok prudký nárast nezamestnanosti, ktorej región čelí dodnes. Výkonnosť ekonomiky kraja, aj napriek jeho silnej priemyselnej tradícii, je do veľkej miery poháňaná koncentráciou podnikov ťažkého priemyslu orientovaných na vývoz a ich pridružených hodnotových reťazcov v odvetviach spracovania surovín a strojárstva, ktoré sú významnými vývozcami poznatkov na vyspelé zahraničné trhy do celého sveta. Podniky v týchto reťazcoch majú vysoký výskumný a vývojový a inovačný potenciál. Kraj sa však môže spoliehať aj na existenciu viacerých sprostredkovateľských inštitúcií, klastrov a iniciatív v oblasti výskumu, vývoja a inovácií.

Tradičná metalurgia a nadväzujúce odvetvia sú naďalej dôležité, ich rastový potenciál je obmedzený a pokračuje hľadanie nových oblastí podnikania s vyššou pridanou hodnotou. Automobilový priemysel, IT a rozvíjajúce sa odvetvia priemyslu a služieb sú hlavnými hnacími silami pridanej hodnoty a rastu vývozu.

3.2.2 Sliezske vojvodstvo

Sliezske vojvodstvo je jedným zo 16 vojvodstiev. Sliezske vojvodstvo sa nachádza v južnej časti Poľska, kde hraničí s Českou republikou (s Moravskosliezskym krajom) a so Slovenskou republikou (so Žilinským krajom). V rámci Poľska hraničí s Opolským, Malopoľským, Svätokrížskym a Lodžským vojvodstvom. Vojvodstvo sa skladá zo 17 okresov (powiat ziemski) a 19 miest s právom okresu (powiat grodzki). Z celkového počtu 167 obcí sú Katowice hlavným a najväčším mestom vojvodstva, ďalšími významnými mestami sú Częstochowa, Sosnowiec, Gliwice a Zabrze. Rozloha vojvodstva je 12 333,09 km² a v roku 2022 malo 4,472 milióna obyvateľov, čo predstavuje 11,7 % obyvateľstva Poľska.

Severná časť vojvodstva je Krakovsko-čenstochovská vrchovina, kde vápencové výbežky, skalné oblúky a vrcholy vytvárajú ideálne podmienky na skalolezectvo a početné jaskyne sú skutočným rajom pre jaskyniarov. Nad hlavami turistov sa objavujú farebné krídla vetroňov a paraglajdistov. Jura, ako sa Krakovsko-čenstochovská vrchovina bežne nazýva, je tiež výborným terénom pre cyklistov. Množstvo trás pripravených pre milovníkov dvoch kolies umožňuje aktívne využívať zaujímavosti tejto časti regiónu. Jura tvorí 80 km dlhý pás medzi Krakovom a Częstochowou. V tomto pásme dosahuje nadmorská výška kopcov 400–515 m n.m. Jura je známa najmä majestátnymi zrúcaninami stredovekých hradov, ktoré tvoria slávnu Trasu orlích hniezd.

Sliezske vojvodstvo je pomerne členité, v jeho južnej časti sa nachádzajú Beskydy. Najväčšie rieky sú Odra, Wisła a Warta.

Sliezske vojvodstvo je po Mazovskom vojvodstve druhým najväčším regiónom v krajine z hľadiska hrubého domáceho produktu (HDP). Baníctvo zohráva v hospodárstve Sliezskeho vojvodstva dôležitú úlohu, ale na základe dostupných údajov možno pozorovať postupný pokles jeho významu. Zároveň sa zvyšuje pridaná hodnota priemyselnej výroby. Sliezske vojvodstvo je jedným z popredných regiónov v krajine z hľadiska atraktivity pre investorov, už mnoho rokov sa umiestňuje na prvom mieste v rebríčku Inštitútu trhovej ekonomiky v Gdansku (najvyššia atraktivita pre priemyselné činnosti

a služby a vysoká atraktivita pre činnosti v oblasti špičkových technológií). Katovická špeciálna hospodárska zóna (KSEZ), jedna z najdynamickejších špeciálnych hospodárskych zón v krajine, sa nachádza v Sliezskej vojvodstve a v medzinárodných rebríčkoch sa považuje za najlepšiu zónu v Európe a druhú najlepšiu na svete.

Charakteristickou vlastnosťou vojvodstva je dobre rozvinutý systém vysokoškolského vzdelávania. Vo vojvodstve je 38 vysokých škôl vrátane univerzít, technických vysokých škôl, ekonomických a pedagogických škôl. Najväčšími univerzitami vo vojvodstve (podľa počtu študentov) sú: Sliezska univerzita v Katoviciach, Sliezska technická univerzita v Gliwiciach, Ekonomická univerzita v Katoviciach, Sliezska lekárska univerzita v Katoviciach, Čenstochovská technická univerzita a Technická a humanitná univerzita v Bielsku-Bialej.

3.2.3 Žilinský kraj

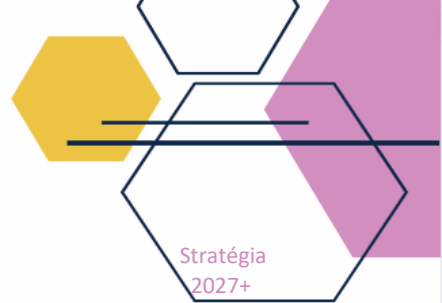
Žilinský samosprávny kraj (ŽSK) je jedným z 8 samosprávnych krajov na Slovensku. Svojou rozlohou 6 808,67 km², t. j. 13,88 % rozlohy Slovenskej republiky, sa radí na tretie miesto v Slovenskej republike (po Banskobystrickom a Prešovskom kraji). Na severozápade hraničí s Českou republikou a na severe s Poľskou republikou. V rámci územného členenia štátu hraničí s Prešovským, Banskobystrickým a Trenčianskym krajom. Na základe uvedeného ide o výhodnú geografickú polohu, ktorá dáva regiónu predpoklady pre jeho ďalší hospodársky a sociálno-ekonomický rozvoj. Región tvorí 5 historických regiónov: Liptov, Orava, Kysuce, Turiec a Horné Považie.

Kraj je veľmi hornatý a na jeho území sa nachádzajú štyri národné parky. Práve tieto národné parky v horských oblastiach spolu s vodnými nádržami a ďalšími turistickými atrakciami (najmä hrady a zámky) robia z kraja atraktívne miesto pre život a turistický cieľ. Žilinský kraj sa nachádza na križovatke dvoch európskych dopravných koridorov a tiež vo významnej cezhraničnej rozvojovej oblasti definovanej trojuholníkom Žilina – Ostrava (ČR) – Katovice (PL). Celá táto horská oblasť patrí geomorfologicky do Západných Karpát. Rieka Váh ho rozdeľuje na severozápadné Slovensko-moravské Karpaty (Javorníky, Biele Karpaty) a juhovýchodnú Fatransko-tatranskú oblasť (Malá Fatra, Strážovské vrchy). Horské masívy v tejto lokalite vznikli relatívne nedávno, v paleogéne. Vďaka pohybu eskarpy sa pôvodné morské sedimenty vyzdvihli a postupne vytvorili pôsobivé rokliny a údolia.

Priemerná hustota obyvateľstva v regióne je 102 obyvateľov na km² (2021). Hlavnú štruktúru regiónu tvorí 315 obcí, z ktorých 19 sú mestá. V okrese je 11 okresov, v ktorých k 1. januáru 2021 žilo 691 136 obyvateľov.

Počet obyvateľov sa od roku 2012 veľmi nezmenil, hoci mierne narastá. Nepriaznivý trend možno pozorovať vo vekovej štruktúre obyvateľstva, kde sa zvyšuje počet obyvateľov nad 65 rokov, zatiaľ čo počet obyvateľov v produktívnom veku klesá. Tento trend kopíruje zmeny na Slovensku ako celku.

Otvorenie sa globálnemu trhu, ekonomické reformy a vstup do eurozóny viedli k prílevu zahraničných investícií na Slovensko vrátane Žilinského kraja. Spoločným fenoménom je príchod nových technológií a procesov, čo má priamy vplyv na zvyšovanie produktivity práce a konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky. Najefektívnejšie spoločnosti v regióne pôsobia v automobilovom, hutníckom, strojárskom, drevárskom, celulózovom, papierenskom a príbuzných odvetviach, stavebníctve, elektrotechnickom a telekomunikačnom sektore. Región má tiež solídnu výskumnú základňu, najmä v oblasti logistiky, informačných a komunikačných technológií, chemického, textilného a potravinárskeho priemyslu.

V roku 2022 bola v Žilinskom kraji evidovaná miera nezamestnanosti 5,5 %. Keďže v roku 2013 bola miera nezamestnanosti 12,51, v posledných rokoch možno pozorovať výrazný pokles počtu nezamestnaných osôb.

4. ŠPECIFICKÉ CIELE V JEDNOTLIVÝCH OBLASTIACH SPOLUPRÁCE

○ 4.1 DOPRAVA

4.1.1 Definovanie cieľov

Problematika dopravy v cezhraničnej oblasti zahŕňa rôzne opatrenia, ktoré sa líšia svojím rozsahom. Na jednej strane existujú veľké infraštruktúrne riešenia celoštátneho alebo častejšie európskeho významu, na druhej strane sú tu miestne riešenia na zlepšenie mobility obcí v cezhraničnej doprave a vzhľadom na možné prepojenia s cezhraničným trhom práce – a na obe strany sa treba pozrieť z environmentálneho a hospodárskeho hľadiska. Ťažký priemysel a ťažba uhlia na Ostravsku v minulosti spôsobili pomerne výrazné cezhraničné toky, keď obyvatelia susedných regiónov cestovali za prácou. Potreba cezhraničnej mobility je v súčasnosti spôsobená napríklad investíciami do automobilového priemyslu, ktorý je silne zastúpený vo všetkých partnerských regiónoch. To viedlo k potrebe zvýšiť kapacitu existujúcej dopravnej infraštruktúry a tiež zvýšiť rýchlosť a bezpečnosť dopravy.

Nová cestná sieť medzi Sliezkym vojvodstvom a Moravskosliezkym krajom vznikla vďaka veľkým projektom rozšírenia diaľnic A1-D1 a rýchlostných ciest S52-D48. Tieto projekty sa do veľkej miery zhodujú s existujúcimi trasami štátnych a regionálnych ciest, ale vyznačujú sa výrazným zlepšením parametrov a s tým súvisiacou zmenou kategórie jednotlivých úsekov. Ďalším diaľničným prepojením je spojenie medzi Sliezkym vojvodstvom a Žilinským samosprávnym krajom vďaka prebiehajúcej výstavbe diaľnic D3-S1.

Medzi partnerskými regióňmi neexistuje priame diaľničné spojenie a hlavná spojovacia cesta I/11 sa pripája na slovenskú diaľnicu D3 až za hraničným priechodom Mosty u Jablunkova/Svrčinovec. Hraničný priechod Svrčinovec – Mosty u Jablunkova je jedným z najvyťaženejších cestných hraničných priechodov z hľadiska nákladnej dopravy na celej česko-slovenskej hranici.

- Cieľ DO1 – Vytvoriť stratégiu rozvoja dopravnej infraštruktúry slúžiacu na prepojenie regiónov TRITIE.
- Cieľ DO2 – Vytvoriť platformu zaoberajúcu sa dopravným a logistickým potenciálom územia Zoskupenia.

Železničné spojenia medzi partnerskými regióňmi sú v súčasnosti nedostatočné. Za príčinu ťažkostí v cezhraničnej železničnej doprave medzi Sliezkym a Opolským vojvodstvom a Moravskosliezkym krajom sa považuje problém tarifnej integrácie, slabá nadväznosť nepriamych spojení a nedostatočná integrácia železničnej dopravy do systému mestskej a regionálnej verejnej dopravy. To znamená, že cestovanie autom umožňuje oveľa rýchlejší (a často lacnejší) príchod do cieľa v osobnej doprave ako pri použití železnice.

Možnosť ďalšej podpory rozvoja dopravnej infraštruktúry s cezhraničným významom sa objavila v rámci programu INTERREG IIIA, následných operačných programov cezhraničnej spolupráce Česká republika – Poľská republika, Slovenská republika – Česká republika a Poľsko – Slovenská republika 2007–2013 a Interreg V-A 2014–2020. Vzhľadom na charakteristiku týchto programov išlo o realizáciu menších lokálnych projektov. Na základe vykonaného výskumu sa zdá byť pravdepodobné, že realizované projekty len v malej miere rozhodli o skutočnej zmene dostupnosti a mobility

v pohraničných oblastiach, skôr priniesli možnosť znížiť nedostatky miestnej infraštruktúry. V oblasti nákladnej dopravy je tendencia presadzovať koncepciu využívania Odrianskej vodnej cesty (vodná cesta E30), čo je problematika, ktorá sa priestorovo dotýka Sliezskeho vojvodstva aj Moravskosliezskeho kraja. Zdá sa však, že je mimo hlavného prúdu politík presadzovaných týmito regiónmi (hoci územný plán Sliezskeho vojvodstva a zásady územného rozvoja Moravskosliezskeho kraja túto možnosť rozvoja zahŕňajú). V oblasti cezhraničnej spolupráce by prevádzka vodného diela mohla poskytnúť príležitosti pre hospodárske iniciatívy, ako je prístav v Raciborzi alebo Medzinárodné logistické centrum Gorzyczki – Věrnovice, ktoré by fungovalo pre potreby hornosliezskej a ostravskej aglomerácie.

Špecifická situácia v cezhraničnej oblasti je aj v leteckej doprave, ktorú zabezpečujú najmä dve letiská využívané dopravnými lietadlami, t. j. letisko Katowice Pyrzowice a letisko Leoša Janáčka v Ostrave. Treba mať na pamäti, že vzhľadom na polohu letiska Pyrzowice na severe hornosliezskej aglomerácie mnohé oblasti v južnej časti Sliezskeho vojvodstva rovnako využívajú letisko Ostrava. Správne orgány Hornosliezskeho leteckého združenia (Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze – GTL), ktoré spravuje letisko Pyrzowice, chcú svojou ponukou osloviť aj obyvateľov okolia Ostravy a Olomouca.

Podrobnú analýzu dopravných systémov na území EZÚS TRITIA nájdete v dokumente „Stratégia multimodálnej nákladnej dopravy“, ktorý bol vypracovaný v rámci projektu TRANS TRITIA (Zlepšenie koordinácie a plánovania nákladnej dopravy na území EZÚS TRITIA) podporovaného programom Interreg Central Europe.

- **Cieľ DO3 – Analýza nákladnej dopravy, so zameraním na finančné náklady štátov, krajov, miest i samotných firiem, s ohľadom na hľadanie alternatívnych trás i spôsobov prepravy.**

Víziou dopravnej politiky je zabezpečiť rozvoj kvalitného, funkčného a spoľahlivého dopravného systému založeného na zásade udržateľného využívania prírodných zdrojov. Predpokladá sa, že požiadavky na dopravné potreby v osobnej aj nákladnej doprave, hospodársky rozvoj a inkluzívnu politiku zameranú na znevýhodnené oblasti presahujú región TRITIE. Vytvorenie vhodných podmienok na prispôbenie dopravného systému tak, aby splňal požiadavky z hľadiska neutrálneho vplyvu na globálne (nielen klimatické) zmeny, bude pre celú oblasť Zoskupenia kľúčové. V MS kraji sú niektoré subjekty aktívne v oblasti využívania CNG a vodíka na pohon vozidiel. Táto problematika môže byť zaujímavá pre všetky dotknuté regióny (aj preto, že sa prekrýva s ochranou ovzdušia).

- **Cieľ DO4 – Plán rozvoja elektromobility v osobnej a nákladnej doprave.**
- **Cieľ DO5 – Implementácia projektu „smart cities“ do mestskej praxe.**

Zmena dopravného správania obyvateľov núti vedenia obcí a miest vytvárať prostredie vhodné pre cyklistickú dopravu. Na úplnú integráciu cyklistickej dopravy je potrebné prepojiť cyklistickú dopravu s ostatnou dopravou v meste tak, aby sa zachovala kontinuita, priamosť trás, bezpečnosť, komfort a atraktivnosť. Vytvorením spoločného koncepčného dokumentu pre rozvoj cyklistickej dopravy pre oblasť Zoskupenia sa môže ľahšie realizovať výstavba a prepojenie cyklotrás na českej, poľskej a slovenskej strane. Medzinárodné projekty MeetBike a Mobile2020 dokazujú, aké dôležité výhody prináša cyklistika obyvateľom a obciam – od zlepšenia zdravotného stavu a dĺžky života cez ekologickejší spôsob dopravy bez znečistenia až po úsporu parkovacích miest.

- **Cieľ DO6 – Rozvoj cyklodopravy v oblasti TRITIE.**

4.1.2 SWOT analýza

STRENGTHS

- Existencia viacerých miestnych projektov na zlepšenie cezhraničnej dopravnej dostupnosti.
- Úsilie o využívanie alternatívnych palív - CNG, vodíka atď.
- Zameranie mnohých miest na ekologickú verejnú dopravu.
- Politická vôľa podporovať cyklistiku.

WEAKNESSES

- Len čiastočná existencia spoločného strategického prístupu k rozvoju trasy VI. európskeho dopravného koridoru.
- Nedostatočné pokrytie územia regiónov kvalitnou cestnou infraštruktúrou.
- Nedostatok kvalitných železničných spojení s veľkými mestami riešených regiónov.
- Obmedzený rozsah regionálnej železničnej dopravy v poľských vojvodstvách, najmä z dôvodu nedostatku vhodných vozidiel.
- Nedostatok spojení v pohraničnej oblasti.
- Chýbajúce štúdie týkajúce sa dopravného ruchu v pohraničnej oblasti.

SWOT analýza

Doprava

- Potenciál na vytvorenie vývojového centra zameraného napríklad na automobilový priemysel, vývoj alternatívnych palív, napr. CNG.
- Vedenie trasy VI. Európskeho dopravného koridoru.
- Prvé skúsenosti s projektom „smart cities“ a ochota podeliť sa o ne.

- Zvyšovanie kapacity cestnej dopravy bez dostatočnej kapacity dopravnej infraštruktúry.
- Zníženie priepustnosti existujúcej cestnej siete a predĺženie času prepravy.
- Nevyriešený problém vedenia frekventovaných ciest cez mestá a obce, ktoré spôsobujú značnú environmentálnu záťaž v príslušných lokalitách (znečistenie ovzdušia, hluk).
- Nedostatok iniciatív týkajúcich sa integrácie (cestovné lístky) systémov železničnej a autobusovej verejnej dopravy v rámci spolupracujúcich regiónov.

OPPORTUNITIES

THREATS

○ 4.2 HOSPODÁRSTVO

4.2.1 Definovanie cieľov

V oblasti pôsobnosti Zoskupenia je pomerne vysoká koncentrácia výrobcov nadnárodných automobilových koncernov a ich sub/dodávateľov, čo je základom pre prínosy aglomeračného typu. To prinieslo partnerským regiónom hospodársky impulz. Úroveň investícií medzinárodných spoločností (vrátane automobilových) je dôležitým predpokladom rozvoja nášho regiónu. Nesmieme však zabúdať na súčasnú súťaž o investorov, ktorá môže viesť k vzájomnému boju namiesto dosiahnutia dohody, čo sa môže ukázať ako jedna z najväznejších prekážok regionálnej hospodárskej spolupráce.

Partnerské vzťahy medzi regiónmi v strednej a východnej Európe, ktoré vznikli na základe politickej dohody, môžu mať pozitívne hospodárske účinky. Podmienkou je však zvýšený spoločný záväzok realizovať konkrétne infraštruktúrne alebo organizačné riešenia európskeho významu, čo nevyklučuje lokálny charakter, ak má prínos multiplikačný efekt.

Súčasná podpora podnikateľskej činnosti vrátane nových firiem a podnikania mladých ľudí je možná vďaka iniciatívam a inštitúciám z podnikateľskej komunity, hoci zatiaľ neexistuje žiadna podnikateľská kultúra ani cezhraničná podporná štruktúra. Vznikajúce klastrové iniciatívy sa však snažia sústrediť podnikateľské aktivity do vnútro skupinovej spolupráce (a tiež konkurovať svojmu okoliu). Tieto iniciatívy sa týkajú leteckého a automobilového priemyslu, IKT, stavebníctva, zdravotníckych zariadení a plastov. Ide o oblasti, ktoré prinášajú existujúci ľudský a infraštruktúrny potenciál vrátane úspechov v implementácii a výskume súvisiacich s konkurenčnými materiálovými technológiami. To vytvára sľubný priestor pre spoluprácu za predpokladu, že sa ochráni trh a duševné vlastníctvo veľkých spoločností.

- **Cieľ HO1 – Zriadenie konzultačného miesta pre cezhraničné a regionálne podnikateľské subjekty.**

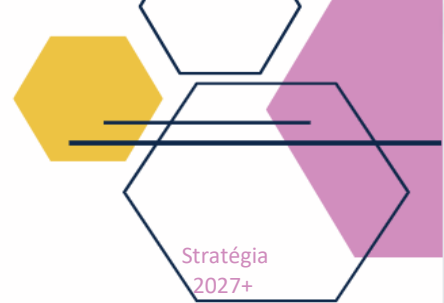
Vďaka otvorenosti miestnych trhov sa zvyšuje ich dynamika, čo súvisí aj s väčšou dostupnosťou ľudských zdrojov a vyššou ponukou a dopytom po práci. Široká ponuka univerzít umožňuje rozvíjať kvalifikáciu a odborné zručnosti.

Sliezske vojvodstvo a Moravskosliezsky kraj tiež profitujú z činnosti v oblasti spracovania ocele, ktorá má dlhú tradíciu. To priamo súvisí s novými investičnými impulzmi veľkých nadnárodných spoločností. Celý región vrátane Žilinského kraja tak môže ťažiť z tradície a veľkých skúseností v strojárkej výrobe. Získané vedomosti a ich potenciál ďalšieho rozvoja môžu byť motiváciou pre štúdium špecializovaných (najmä technických) odborov na stredných a vysokých školách s dôrazom na prax a rozvoj odboru.

Prebudenie záujmu mladej generácie o priemysel a technické oblasti sa zdá byť nevyhnutné pre ďalší rozvoj celého regiónu. Mladiství potrebujú cítiť podporu pri realizácii svojich nápadov, ktoré sú doplnené praktickými skúsenosťami odborníkov v daných oblastiach.

- **Cieľ HO2 – Rozvoj podnikania mladých ľudí.**

Aj napriek tomu, že na území, ktoré pokrýva zoskupenie, existuje podpora pre začínajúce projekty, v súčasnosti neexistuje ucelená koncepcia, ktorá by pokrývala všetky regióny. Vytvorením konkrétnych prvkov podpory pre zakladanie a podporu startupov a spin-offov na nadnárodnej úrovni vrátane ich

prepojenia s regionálnou úrovňou, ako sú špecifické programy, podpora spolupráce s obchodnými spoločnosťami a súkromnými investormi, sa zabezpečí miestna podpora inovatívnych nápadov. Do tvorby podporných nástrojov budú zapojené aj inštitúcie z jednotlivých regiónov, ktoré sa touto problematikou zaoberajú na národnej úrovni (napr. MSIC, Žilinská rozvojová agentúra a pod.).

- **Cieľ H03 – Podpora rozvoja systému inovácií a startupov**

V rámci prehĺbovania partnerských vzťahov a hospodárskej spolupráce v celej Európe sa vytvárajú rôzne siete a platformy, ktorých cieľom je vytvoriť nástroje na lepšie využívanie európskych fondov, podporovať rozvoj podnikania v rámci širších medzinárodných subjektov a, samozrejme, prehĺbovať spoluprácu v iných oblastiach (kultúra, umenie atď.).

- **Cieľ H04 – Rozvoj regionálnych sietí**

4.2.2 SWOT analýza

○ 4.3 CESTOVNÝ RUCH

4.3.1 Definovanie cieľov

Potenciál partnerských regiónov z hľadiska ponuky turistických atraktivít a infraštruktúry je veľký a ponúka mnoho príležitostí, ktoré sú v súčasnosti využívané len čiastočne. Začala sa koordinácia a realizácia spoločných aktivít v oblasti cestovného ruchu, respektíve destinačného manažmentu vrátane vidieckeho cestovného ruchu. Tá sa javí ako mimoriadne dôležitá predovšetkým s ohľadom na zakladanie malých, stredných a malých podnikov v súvislosti s vytváraním nových stálych pracovných miest.

- Cieľ CR1 – Prilákanie nových návštevníkov (vrátane zdravotne postihnutých) z iných regiónov.
- Cieľ CR2 – Zvýšenie intenzity cezhraničného cestovného ruchu obyvateľov susedných regiónov.

Splnenie cieľov CR1 a CR2 je dôležité z hľadiska ekonomických prínosov cezhraničného cestovného ruchu, zvyšovania povedomia o susedných regiónoch a vytvárania neformálnych pozitívnych väzieb. To umožní dosiahnuť identifikáciu obyvateľstva s územím zahrnutým do Európskeho zoskupenia územnej spolupráce ako spoločného životného priestoru, ktorý nepozná formálne hranice štátov. Takto vytvorená územná identita zaručí udržateľnosť nielen projektov EZÚS TRITIA, ale aj činností, ktoré vyvíjajú orgány verejnej správy a politické reprezentácie príslušných regiónov.

Cezhraničný cestovný ruch sa už realizuje na území spolupracujúcich regiónov, najmä v horských oblastiach, ktoré ležia najmä v Žilinskom kraji a v menšej miere (z hľadiska rozlohy a nadmorskej výšky) aj v Moravskosliezskom kraji a Sliezskeho vojvodstve. Dôležitou cieľovou skupinou cezhraničného cestovného ruchu je takmer 5 miliónov obyvateľov Sliezskeho vojvodstva, ktorí okrem hôr na juhu svojho regiónu navštevujú aj hory v Moravskosliezskom a Žilinskom kraji. Najmä geografické charakteristiky Žilinského kraja ho predurčujú na plnenie rekreačných funkcií cezhraničného partnerstva. Medzi špecifické formy spolupráce už patria niektoré činnosti podporované v rámci operačných programov.

- Cieľ CR3 – Zachovanie existujúcich kultúrnych statkov (napr. folklórneho) a prírodného dedičstva, pamiatok a pamiatkových území (vrátane ochrany a obnovy sakrálnych stavieb, opevnení, historických, mestských a technických súborov) a rozvoj remeselných tradícií.
- Cieľ CR4 – Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu spojený s rozvojom turistických chodníkov a trás, bežkárskeho trás, cyklistických chodníkov a trás, hipodrómov a hipotrás, sprievodnej infraštruktúry a iných zariadení pre voľný čas.

Naplnenie týchto cieľov rozšíri ponuku turistickej infraštruktúry pre návštevníkov z krajín a regiónov mimo tejto oblasti, ako aj pre ich obyvateľov.

Dôležitou oblasťou možnej spolupráce boli aj aktivity súvisiace s propagáciou produktov cestovného ruchu, prírodných hodnôt a kultúrneho dedičstva regiónov.

- Cieľ CR5 – Zvýšenie povedomia návštevníkov o „atraktivitách na druhej strane hranice“.
- Cieľ CR6 – Zlepšenie kvalifikácie pracovníkov v cestovnom ruchu.

Vytvorenie a podpora turistických informačných centier je nevyhnutná pre ďalší rozvoj služieb cestovného ruchu. Na to nadväzuje potreba koordinovať jednotlivé aktivity cestovného ruchu. To sa

dá dosiahnuť najmä harmonizáciou riadenia v príslušných regiónoch. Bude tiež potrebné zabezpečiť kvalitný zákaznícky servis (t. j. vrátane jazykového, znalostného a materiálneho vybavenia subjektov pôsobiacich v cestovnom ruchu).

Na základe už vykonaných činností sa ukázalo, že jedným z dôležitých prvkov je udržateľnosť projektov po skončení externej podpory.

- Ciel' CR7 – Vytvorenie spoločnej databázy údajov umožňujúcej efektívne zacielenie marketingových aktivít.

Rozvoj cestovného ruchu do veľkej miery závisí od personálnych kapacít. Spolupráca medzi partnerskými regiónmi pri nastavení rozvoja ľudských zdrojov v tejto oblasti, ako aj pri priamej realizácii spoločných aktivít (napr. spoločných vzdelávacích produktov) bola a bude naďalej prospešná. Klastrové iniciatívy spájajúce verejné a súkromné subjekty cestovného ruchu boli úspešne realizované na všetkých stranách pohraničnej oblasti. Práve podpora cezhraničnej klastrovej spolupráce môže viesť k väčšej synergii v aktivitách na podporu cestovného ruchu.

- Ciel' CR8 – Koordinácia spoločného rozvoja produktov a udržateľnosti cestovného ruchu.
- Ciel' CR9 – Vytvorenie platformy a príležitosti na výmenu informácií online aj osobne.

V rámci činnosti EZÚS TRITIA bola zabezpečená spolupráca so vzdelávacími inštitúciami, najmä s univerzitami. V tejto súvislosti je naďalej potrebná cezhraničná spolupráca medzi strednými a vysokými školami, ktoré pripravujú odborníkov v oblasti služieb cestovného ruchu.

- Ciel' CR10 – Zapojenie študentov a vzdelávacích inštitúcií do tvorby špecializovaných produktov cestovného ruchu.

Pri koordinácii a realizácii spoločných aktivít v oblasti cestovného ruchu v príslušných regiónoch je veľmi vhodné využiť už existujúce platformy cezhraničnej spolupráce (nielen v oblasti cestovného ruchu), ktorými sú tzv. euroregióny. V súčasnosti sú na danom území štyri (Praděd, Sliezsko, Těšínske Sliezsko a Beskydy), pričom Euroregión Beskydy je jediný, ktorý funguje v rámci trojstranného česko-poľsko-slovenského partnerstva).

Členovia EZÚS TRITIA zriadili kancelárie na podporu a koordináciu cestovného ruchu na svojom území. Koordinácia týchto subjektov v záujme vzájomnej pomoci a spolupráce sa javí ako veľmi dôležitá. Dôležité je tiež informovať všetkých obyvateľov o miestnych správach nielen v oblastiach územia EZÚS Tritia, ale aj poskytovať informácie o samotnej činnosti a aktivitách EZÚS.

- Ciel' CR11 – Informačný portál správnych orgánov na území EZÚS TRITIA.
- Ciel' CR12 – Propagácia činností EZÚS TRITIA.

4.3.2 SWOT analýza

STRENGTHS

- Široká ponuka atrakcií pre návštevníkov regiónu – príroda, kultúrne, historické a technické pamiatky.
- Skúsenosti štyroch euroregiónov s realizáciou opatrení na podporu cestovného ruchu v pohraničnej oblasti.
- Vytvorené partnerstvá a neformálne inštitucionálne väzby, najmä na miestnej a subregionálnej úrovni.

WEAKNESSES

- Nízka úroveň spolupráce pri koordinácii destinačného manažmentu všetkých partnerských regiónov.

SWOT analýza

Cestovný ruch

- Potenciál spoločných projektov na rozvoj turistickej infraštruktúry spojenej s rozvojom turistických trás a chodníkov, cyklistických trás a chodníkov, hipodrómov a hipotrás, sprievodnej infraštruktúry a ďalšieho vybavenia pre voľnočasové aktivity.
- Potenciál pre spoločné marketingové aktivity v oblasti cestovného ruchu.
- Rozvoj systému destinačného manažmentu pre jednotlivé turistické oblasti.

- Nedostatočné spojenie verejnou dopravou vo všetkých regiónoch – prekážka rozvoja cestovného ruchu v pohraničných oblastiach.

OPPORTUNITIES

THREATS

4.4 ENERGETIKA SO ZAMERANÍM NA OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

4.4.1 Definovanie cieľov

Dôležitou oblasťou spolupráce medzi Moravskosliezskym krajom, Sliezkym krajom a Žilinským krajom je problematika energetiky, ktorá vyplýva najmä z dvoch úzko súvisiacich faktorov. Prvým z nich je silne rozvinutá energetická základňa, ktorá vznikla ťažbou uhoľných ložísk od Dąbrowskej panvy cez Katovice a blízke hornosliezske mestá, oblasť nad Vislou a okolie Rybnika až po Ostravu a Frýdek-Místek. Druhým faktorom je vysoká koncentrácia ľudí v dôsledku kumulácie zamestnanosti v tradičných priemyselných odvetviach, ktorí obývajú vysoko urbanizované oblasti s vysokou spotrebou energie, na priemyselné aj komunálne účely. V rámci týchto aspektov možno identifikovať viac podobností a spoločných výziev medzi Moravskosliezskym krajom a Sliezkym vojvodstvom, keďže ekonomický profil Žilinského samosprávneho kraja má v tejto oblasti veľmi odlišné zameranie.

V roku 2018 podpísali členovia EZÚS TRITIA, zástupcovia Moravskosliezskeho kraja, Sliezskeho vojvodstva a Žilinského samosprávneho kraja „Memorandum o spolupráci banských regiónov“. Týmto krokom regióny potvrdili svoj plán spolupracovať pri prechode na nízkouhlíkové hospodárstvo, čistejšiu energetiku a nové technológie. Platforma pre uhoľné regióny bola zriadená koncom roka 2017 pod vedením Európskej komisie. Jeho cieľom je pomôcť regiónom pri plynulom prechode na nové technológie, keď sa postupne prestane ťažiť uhlie, a preto je veľkou príležitosťou na získanie významných finančných prostriedkov pre vybrané regióny v nadchádzajúcich rokoch.

Subjekty nachádzajúce sa v oblasti Zoskupenia patria medzi najväčších európskych producentov čierneho uhlia. Všetky ťažobné spoločnosti prechádzajú neustálou reštrukturalizáciou a otázka ich budúcnosti sa stále intenzívne rieši. Názory sa veľmi líšia, od návrhov na rýchle zníženie ťažby a zamestnanosti a s tým súvisiace zatvorenie baní (z ekonomických, politických alebo environmentálnych dôvodov) až po pokusy o opätovné otvorenie zatvorených baní.

Regióny v celej Európskej únii v súčasnosti čelia veľkým sociálnym a hospodárskym výzvam spojeným s postupným ukončovaním ťažby uhlia a jeho využívaním na výrobu energie a tepla v dôsledku globálnych zmien v energetickej a environmentálnej politike, ktoré boli dohodnuté na konferencii OSN o klíme v Paríži. Regióny sa zároveň musia prispôbiť politike Európskej únie zameranej na prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo a čistú energiu prostredníctvom modernizácie hospodárstva s využitím najnovších vyspelých technológií.

- **Cieľ EN1 – Transformácia uhoľných regiónov na nízkouhlíkovú ekonomiku.**

Vzájomná podpora a synergie v rámci platformy pre uhlie by sa mala zamerať na zabezpečenie vykonávania čiastkových činností a spoločných priorít, ktorými sú:

- realizácia širokej škály projektov a aktivít, ktoré integrujú rôzne aspekty politiky regionálneho hospodárskeho rozvoja a zlepšujú kvalitu života obyvateľstva počas procesu transformácie;
- vývoj moderných a čistých uhoľných technológií a obnoviteľných zdrojov energie;
- vykonávanie opatrení na dosiahnutie cieľov zlepšenia kvality ovzdušia vrátane riešenia problematiky nízkych zdrojov emisií, emisií do ovzdušia z tepelných elektrární a vplyvu znečistenia na zdravie obyvateľstva;

- implementácia technických opatrení na bezpečné zníženie ťažby uhlia a opätovné využitie infraštruktúry a budov z opustených baní na nové účely;
- riešenie sociálnych otázok súvisiacich s reštrukturalizáciou hospodárskej základne regiónov;
- podpora nových odvetví v oblasti výroby, vedy a výskumu, služieb, vzdelávania atď. s cieľom zaistiť ekonomickú stabilitu.

Dôležitým aspektom pre celý región Zoskupenia je rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, keďže táto problematika má strategický význam pre český, slovenský a poľský región. Pre Žilinský kraj je táto téma veľmi zaujímavá, najmä vďaka jeho vodným elektrárnam a množstvu lesov, ktoré sa dajú využiť na biomasu.

- **Cieľ EN2 – Efektívny rozvoj obnoviteľných zdrojov energie.**

V oblasti obnoviteľných zdrojov energie bude prospešné zaviesť programy na výmenu osvedčených praktických skúseností, programy technickej spolupráce, programy propagácie a formovania verejnej mienky. Vzhľadom na identifikovaný potenciál skúmaných regiónov (v oblasti alternatívnych zdrojov energie) sa ako vhodná téma javí spoločná identifikácia a odstránenie prekážok, ktoré stále bránia využívaniu alternatívnych zdrojov energie v regiónoch. Potenciálnou oblasťou, v ktorej by sa mohli vymieňať skúsenosti, je napríklad oblasť úspor energie vo verejných a obytných budovách.

- **Cieľ EN3 – Výmena skúseností v oblasti obnoviteľných zdrojov energie.**

Významnou témou, pri ktorej je žiaduca koordinácia činností, je pripravovaný projekt Regionálneho centra integrovaného nakladania s odpadmi. To má význam aj v odvetví energetiky, keďže vzhľadom na predpokladané umiestnenie môže ísť o cezhraničný projekt.

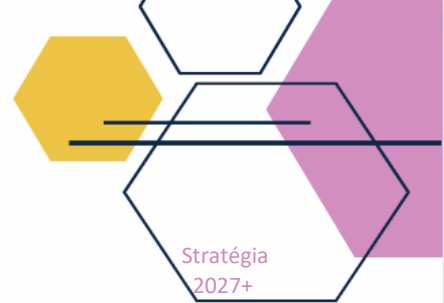
- **Cieľ EN4 – Ekologická likvidácia odpadu a prechod na obehové hospodárstvo.**

Odbor teplárstva ponúka veľký potenciál pre udržateľný rozvoj. Približne jedna tretina domácností je zásobovaná tepelnou energiou prostredníctvom systémov diaľkového zásobovania teplom. Teplárnske spoločnosti v spolupráci s energetickými spoločnosťami, bytovými družstvami, vlastníkmi, správcami alebo prevádzkovateľmi budov monitorujú hospodárenie s tepelnou energiou a pomáhajú dosahovať úspory energie. Systémy diaľkového zásobovania teplom zároveň pomáhajú plniť požiadavky na ochranu životného prostredia a znižovanie znečistenia. Systémy diaľkového zásobovania teplom (CZT) s kombinovanou výrobou tepla a elektrickej energie (KVET) využívajúce miestne obnoviteľné zdroje energie sú plne v súlade s najnovšími trendmi.

- **Cieľ EN5 – Vypracovať koncepciu zásobovania teplom priemyselných a mestských aglomerácií.**

Na ďalšie rozšírenie ekologického zásobovania teplom, a teda zahustenie siete a pripojenie nových odberateľov, možno využiť miestne zdroje energie – obnoviteľné, alternatívne alebo sekundárne –, ktoré sa v každom regióne Zoskupenia mierne líšia. Vypracovaním spoločnej stratégie a koncepcie rozvoja možno okrem iného dosiahnuť veľké finančné úspory. Ako príklad možností rozvoja sa už teraz javia oblasti:

- spaľovanie paliva vyrobeného po triedení komunálneho odpadu;
- spaľovanie čistej biomasy alebo jej využívanie na spoluspaľovanie s inými pevnými palivami v moderných technológiách fluidného spaľovania;
- solárny ohrev vody sa už testuje na prípravu teplej úžitkovej vody;

- využitie prebytočného tepla (napr. zo sklárskych pecí alebo hutníckych závodov) na centrálnu zásobovanie teplom;
- využívanie geotermálnej energie uloženej v zásobníkoch ohriatej podzemnej vody alebo metódou horúcich hornín v hĺbke niekoľkých kilometrov.

4.4.2 SWOT analýza

○ 4.5 KULTÚRA

4.5.1 Definovanie cieľov

Obyvatelia a návštevníci regiónu TRITIE si vysoko cenia kultúru. Všetci predstavitelia municipalít si uvedomujú význam prínosu kultúrneho a kreatívneho odvetvia pre hospodársku konkurencieschopnosť a atraktivnosť regiónu a kultúrne dedičstvo považujú za kľúčový prvok vzhľadu a identity obcí, ako aj za častý objekt záujmu cestovného ruchu.

Zvyšovanie povedomia o Moravskosliezskom kraji, Sliezskom vojvodstve a Žilinskom samosprávnom kraji ako o kultúrnych oblastiach, podpora umelcov, zachovávanie a rozvíjanie kultúrneho dedičstva a tradícií sa prejavuje v každej činnosti Zoskupenia. Dediny a mestá v celom regióne sú založené na tradíciách a kultúre. Sú preto prirodzenými partnermi pri experimentovaní, predvídaní trendov a skúmaní modelov sociálnych a hospodárskych inovácií.

Kultúrne a kreatívne odvetvia sa často integrujú do stratégií regionálneho a miestneho rozvoja s cieľom podporiť tradičné kultúrne hodnoty a dedičstvo, stimulovať rozvoj kreatívnych podnikov, podporiť investície do infraštruktúry a ľudského kapitálu a preniesť ich vplyv na iné odvetvia miestneho hospodárstva a iné. Podpora cezhraničnej regionálnej spolupráce je tiež nevyhnutná a kľúčová nielen z pohľadu prihraničných miest, ale aj z pohľadu Európskej únie.

Rozvoj a obnova regionálnej a nadregionálnej kultúrnej infraštruktúry podporuje tie časti kultúry, ktoré nemôžu byť komerčne úspešné v celosvetovom meradle, ale sú dôležité pre danú oblasť. Umenie je generátorom inovácií a významným zdrojom pracovných miest. Obnova kultúrneho dedičstva a podpora umenia predstavujú udržateľný základ pre zamestnanosť a príležitosť pre malé a stredné podniky. Vytvára tiež priestor na zachovanie jedinečných postupov, technológií, tradícií a remesiel.

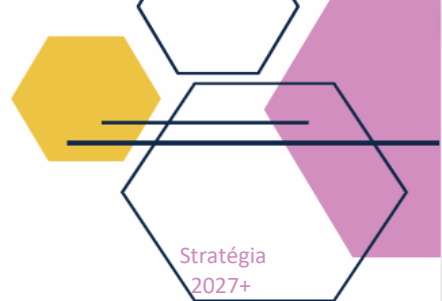
- **Cieľ KU1 – Mapovanie a rozvoj vidieckych tradícií so zameraním aj na regionálne výrobky a ich certifikáciu.**

Prístup ku kultúrnym a umeleckým hodnotám musí mať vo verejnej sfére prednosť pred ziskom. Vzhľadom na historický vývoj je veľká časť kultúrnych inštitúcií verejným majetkom, preto je žiaduce poskytovať kultúrne hodnoty bezplatne, a teda čo najširšiemu okruhu ľudí bez ohľadu na ich sociálne a spoločenské postavenie. Samosprávy musia byť schopné prepojiť európsku, cezhraničnú, štátnu politiku a súkromný sektor s miestnymi podmienkami tak, aby spolupráca bola obojstranne prospešná a predovšetkým vychádzala z jedinečnej kultúrnej identity obce, regiónu alebo štátu.

Podpora symbiózy umenia a verejného priestoru je dlhodobý projekt, ktorý rozširuje kultúrny a umelecký potenciál danej lokality inštalovaním napríklad sôch, obrazov alebo živého umenia priamo pre verejnosť. Vnáša do nej emócie, dáva jej novú tvár a ukazuje nové súvislosti. Základnou myšlienkou je priblížiť súčasné umenie všetkým bez rozdielu a pomôcť verejnosti socializovať verejný priestor.

Umelecké diela, ktoré priamo komunikujú s okoloidúcimi, v nich zanechávajú estetickú a sociálnu stopu, a tým priamo zlepšujú kvalitu života obyvateľov a návštevníkov mesta. Zameranie sa na podporu umenia mimo hlavných dopravných tepien vytvorí nové vizuálne pamiatky a oživí menej známe miesta.

- **Cieľ KU2 – Oživenie verejného priestoru prostredníctvom umenia.**

Vďaka silnému historickému a kultúrnemu zázemiu územia Zoskupenia, vysokej kvalite a širokej ponuke študijných programov stredných a vysokých škôl a rozsiahlej infraštruktúre informačných a komunikačných technológií sa rozvíja nový kreatívny priemysel, ktorý zahŕňa napríklad herný priemysel, virtuálnu realitu (VR), rozšírenú realitu (AR), dizajn, architektúru, filmový priemysel, ale aj remeslá, umenie, kultúru.

Rozvoj týchto odvetví prostredníctvom vzájomnej výmeny skúseností, budovania kapacít, modernizácie a regenerácie existujúcich prírodných alebo umelých štruktúr je veľkou príležitosťou pre rozkvet obcí a miest v územnej pôsobnosti TRITIE, ako aj pre nadviazanie intenzívnejšej cezhraničnej spolupráce prostredníctvom vytvárania spoločných cezhraničných projektov.

- **Cieľ KU3 – Vytváranie spoločných projektov v kreatívnom priemysle.**

4.5.2 SWOT analýza

STRENGTHS

- Rozmanitosť lokalít v rámci Zoskupenia.
- Široká ponuka kultúrnych a spoločenských podujatí.
- Spolupráca kultúrnych inštitúcií z partnerských regiónov.
- Kultúrna história vrátane mnohých pamiatok (vytvorených človekom a prírodných), umelcov (hudobníkov, maliarov...) atď.

WEAKNESSES

- Chýbajúci systematický prehľad všetkých ponúkaných kultúrnych aktivít.
- Chýbajúci komplexný prehľad kultúrnych, komunitných a sociálnych aktérov pre obyvateľov.
- Vstup do kultúrnych pamiatok alebo na podujatia.
- Pomalá revitalizácia pamiatok.

SWOT analýza

Kultúra

- Podpora nových kultúrnych projektov alebo podpora vo verejnom priestore, kultivácia verejného priestoru prostredníctvom živej kultúry.
- Využívanie kultúrnych pamiatok na realizáciu aktivít, ktoré z nich podľa možnosti urobia živé miesta.
- Získavanie záujmu občanov o účasť na kultúrnych podujatiach organizovaných v ich okolí.

- Nezáujem vlastníkov nehnuteľných kultúrnych pamiatok alebo objektov významného historického významu o ich údržbu a obnovu.
- Klesajúci počet združení, ktoré organizujú kultúrne a susedské podujatia, z dôvodu nedostatku finančných a ľudských zdrojov.
- Zánik tradičných remesiel z dôvodu nezáujmu miestnych obyvateľov alebo nedostatočného finančného ohodnotenia.

OPPORTUNITIES

THREATS

○ 4.6 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

4.6.1 Definovanie cieľov

Ťažba surovín a výroba energie často spôsobujú nezvratné zmeny v krajine. Dym a prach znečisťujú jednu z najdôležitejších zložiek životného prostredia človeka – ovzdušie. Odpadové vody poškadzujú vodu v potokoch a riekach a rôzne tuhé odpady sa hromadia na skládkach. Škodlivé látky v ovzduší, vode a pôde ohrozujú rastliny, zvieratá a ľudí. Mnohé výrobné procesy sú tiež spojené s vysokou hladinou hluku.

Prítomnosť ťažkého priemyslu, najmä v Moravskosliezskom kraji a Sliezskeho vojvodstve (a v menšej miere v Žilinskom kraji), má veľký vplyv na postoj týchto regiónov k iniciatívam na ochranu životného prostredia.

Spoločné využívanie finančných prostriedkov z programov Európskej únie na ochranu ovzdušia, zintenzívnenie vzájomnej informovanosti a spolupráce pri riešení nevyhovujúcej kvality ovzdušia boli a sú jedným z kľúčových cieľov klastra. Viac informácií o kvalite ovzdušia nájdete v dokumente „Stratégia riadenia kvality ovzdušia pre EZÚS TRITIA na obdobie rokov 2020 až 2040“ vypracovanom v rámci projektu „Jednotný prístup k systému riadenia znečistenia ovzdušia pre funkčné mestské oblasti (AIR TRITIA)“ podporeného z programu Interreg Central Europe.

- **Cieľ ŽP1 – Vytvoriť platformu zameranú na spoločné stratégie a nástroje na zlepšenie kvality ovzdušia.**

Krajina je výsledkom prírodného vývoja, ľudského myslenia a zvykov, organizácie a existencie celej spoločnosti. O jeho tvorbe a ochrane sa diskutuje najmä v posledných desaťročiach v dôsledku narastajúcej intenzity úmyselných i neúmyselných zásahov človeka do krajiny. Preceňovanie pojmov ako „technológia“ a „civilizácia“ vyviedlo biosféru z jej skutočných hraníc a zákonitostí. Tým sa narušila krajina a prirodzené prostredie ľudí. Krajina v priemyselných krajinách prestáva plniť svoje základné funkcie v dôsledku ľudskej činnosti, ktorá je schopná násilne meniť prírodné prostredie. Tým sa oslabil ekologická rovnováha krajiny. Komplexnou starostlivosťou o prírodu je však možné dosiahnuť zvýšenie ekologickej a biologickej rovnováhy. Pri ochrane a tvorbe krajiny si treba uvedomiť, že ju chránime pred človekom a pre človeka – to znamená, že ju tvoríme pre nás všetkých. Obe činnosti sú predpokladom rozvoja nielen krajiny, ale aj celej spoločnosti.

- **Cieľ ŽP2 – Zintenzívniť spoluprácu v oblasti ochrany prírody.**

Životné prostredie, ktoré poskytuje vhodné podmienky pre základné prejavy biologických funkcií živých organizmov, je zložitý systém pozostávajúci z prírodných (voda, vzduch, horniny, flóra, fauna...), umelých (obce, mestá, dopravné prostriedky...) a sociálnych (spoločnosť, medziľudské vzťahy...) zložiek. Cieľom Zoskupenia je zachovať alebo zlepšiť kvalitu životného prostredia s ohľadom na všetky organizmy pri dodržiavaní zásad trvalo udržateľného rozvoja, ktoré okrem iného vyplývajú zo 17 cieľov trvalo udržateľného rozvoja (SDG) – programu OSN na roky 2015 – 2030.

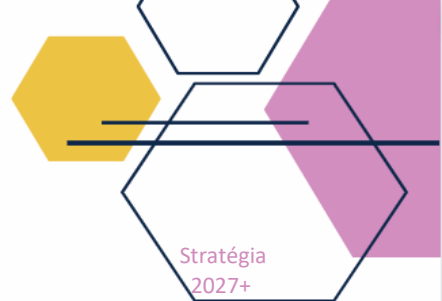
Obrázok 1 Ciele trvalo udržateľného rozvoja (zdroj: <https://unis.unvienna.org>).

Skúsenosti regiónov v pôsobnosti TRITIA v súčasnosti ukazujú nedostatočné, nekomplexné a sektorové (= nákladné) riešenia vedúce k ochrane krajiny, ktoré vedú k nedostatku prírodných zdrojov, neriešia príčiny problémov (a samotné problémy v potrebnom rozsahu). To situáciu nezlepšuje. V najlepšom prípade stagnuje. Všetci členovia Zoskupenia teraz definujú naliehavý problém súvisiaci s vyššie uvedenými skutočnosťami – a tým je nedostatok vody v krajine. Preto je potrebné komplexné posúdenie vodného potenciálu všetkých katastrov na úrovni všetkých obcí Moravskosliezského kraja, Sliezskeho vojvodstva a Žilinského samosprávneho kraja a spoločná iniciatíva miest a obcí. Cieľom bude transformovať oblasť Zoskupenia na udržateľnú a prosperujúcu. Zároveň sa táto oblasť stane dôležitou pre všetkých obyvateľov, ktorým poskytne nielen zamestnanie, ale aj miesto poskytujúce priestor na vhodné využitie voľného času, ako aj priestor na naplnenie ich osobných a profesionálnych ambícií. Pre zdravý životný štýl bude potrebné naučiť sa pracovať s obnoviteľnými zdrojmi (slnko, voda, vietor, biomasa...). Najväčší potenciál v tomto smere má dažďová voda, ktorá teraz odteká bez využitia a môže sa tak stať komoditou, ktorá zvyšuje hospodársku prosperitu a potravinové a environmentálne zabezpečenie.

- **Cieľ ŽP 3 – Analýza stavu prírodnej krajiny so zameraním na efektívne hospodárenie s vodou.**

Všetky globálne a regionálne prognózy potvrdzujú, že hodnota vody z roka na rok (často zo dňa na deň) rastie. Hospodárska prosperita, sociálna súdržnosť, potravinová a environmentálna bezpečnosť a konkurencieschopnosť miest a obcí budú preto v blízkej budúcnosti závisieť od nepretržitého zásobovania dostatočným množstvom vody pre ľudí, prírodu, potraviny a zdravé podnebie.

V súčasnosti všetky mestá a obce v Zoskupení zápasia s nedostatkom vody. Mnohé regióny už začali vysádzať viac zelene vo svojich aglomeráciách a pomaly sa potvrdzujú základné výhody zelene – pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia, psychiku ľudí a zlepšenie mikroklimy v uliciach nielen počas sparných dní (zvlhčovanie a ochladzovanie vzduchu, znižovanie prašnosti, poskytovanie tieňa). Stromy

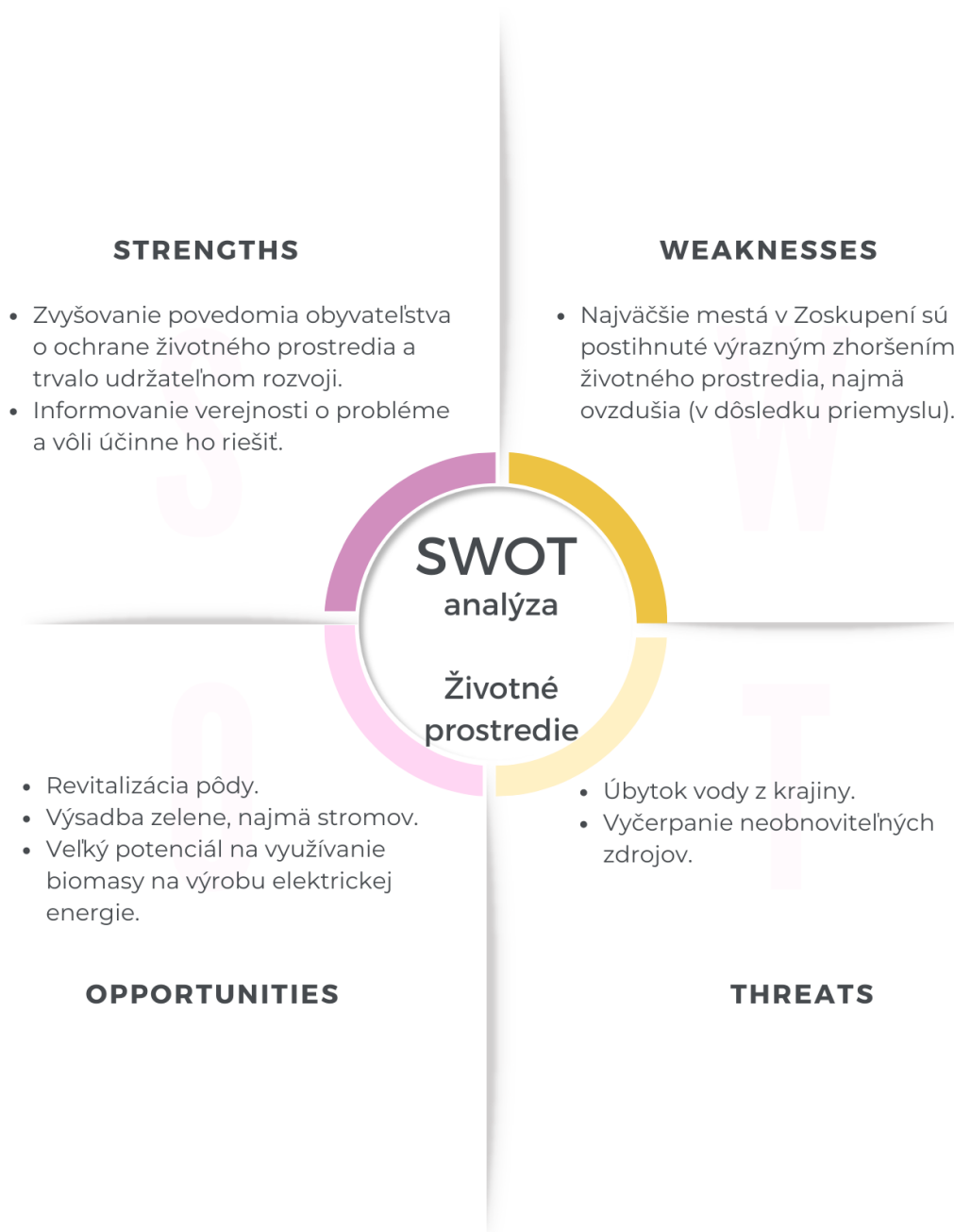

slúžia nielen ako čiastočná protihluková bariéra alebo prirodzený filter na ochranu pred baktériami, ale ich korene zadržávajú aj tak veľmi potrebnú vodu v krajine.

- Ciel' ŽP4 – Zdieľanie skúseností dobrej praxe v oblasti opatrení podporujúcich zachovanie priaznivej klímy.

Varovanie indiánskeho kmeňa Cree, pôvodného spoločenstva žijúceho na území dnešnej Kanady, „*Keď bude vyťatý posledný strom, keď bude otrávená posledná rieka, keď bude ulovená posledná ryba, vtedy budeme vedieť, že peniaze sa nedajú jesť.*“ je známe po celom svete a upozorňuje na význam prírody, ktorej sme súčasťou. Nič nie je vzácnejšie.

4.6.2 SWOT analýza

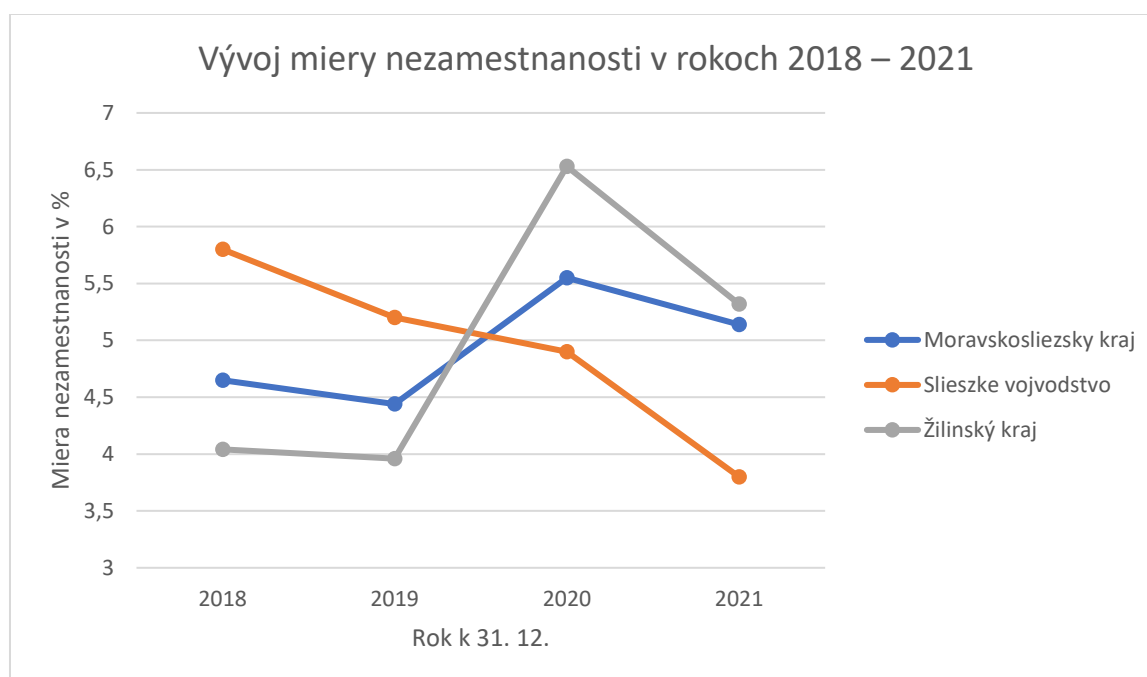
○ 4.7 ĽUDSKÉ ZDROJE, VZDELÁVANIE VRÁTANE ÚZKEJ SPOLUPRÁCE S UNIVERZITAMI

4.7.1 Definovanie cieľov

Za posledných 20 rokov sa hlavné sledované ukazovatele ľudských zdrojov vo všetkých troch krajinách výrazne menili, a preto sa na účely porovnania použil jednotný štatistický údaj o podiele nezamestnaných vo veku 15 – 64 rokov k 31. decembru príslušného roka.

Miera nezamestnanosti v %	Moravskosliezsky kraj	Sliezske vojvodstvo	Žilinský kraj
2018	4,65	5,8	4,04
2019	4,44	5,2	3,96
2020	5,55	4,9	6,53
2021	5,14	3,8	5,32
Priemer 2018 – 2021	4,945	4,925	4,9625

Tabuľka 2 Vývoj miery nezamestnanosti v regiónoch v rokoch 2018 – 2021

Graf 1 Vývoj miery nezamestnanosti v priebehu rokov 2018 – 2021

Každý región vykazuje v sledovanom období iný trend. Celosvetová epidemiologická kríza (spolu s rôznymi stratégiami republík a regiónov) zasiahla do predchádzajúceho dlhodobého poklesu podielu nezamestnaných osôb. Najťažšie sa s touto krízou vyrovnával Žilinský kraj, kde miera nezamestnanosti ku koncu roka 2020 dosiahla 6,5 %, ale je veľmi pozitívne, že napriek tomuto nárastu sa jeho celkový priemer v sledovanom období udržal pod 5 %. Od roku 2020 možno vo všetkých krajoch pozorovať znižovanie miery nezamestnanosti.

S mierou nezamestnanosti úzko súvisí vzdelanostná štruktúra obyvateľstva a dopyt po štruktúre zamestnancov zo strany podnikov a firiem pôsobiacich v danej oblasti. Ľudia s vyšším vzdelaním často

opúšťajú región, pretože neponúka pracovné príležitosti zodpovedajúce ich kvalifikácii alebo dostatočné finančné ohodnotenie.

Vzdelanostná štruktúra uchádzačov o zamestnanie v oblasti programu sa príliš nelíši od celoštátneho priemeru. So zvyšujúcou sa úrovňou vzdelania sa zvyšujú šance na uplatnenie na trhu práce.

- **Cieľ LZ1 – Zvyšovanie kvalifikácie nezamestnaných osôb pre lepšie uplatnenie na trhu práce v prihraničných regiónoch.**

Sieť vzdelávacích inštitúcií v oblasti EZÚS TRITIA je v súčasnosti z hľadiska jej potrieb primeraná. Vzhľadom na odhadovaný demografický vývoj možno predpokladať, že táto situácia bude v súčasnosti postačujúca. V niektorých oblastiach bude pravdepodobne potrebné rozšíriť materské a základné školy, a to nielen vo vidieckych pohraničných oblastiach. Štruktúra stredných škôl zahŕňa niekoľko škôl nadregionálneho významu, ktorých tradície, materiálno-technické vybavenie a ľudský potenciál umožňujú kvalitné odborné vzdelávanie. Pokiaľ ide o podporu stredoškolského vzdelávania pre potreby trhu práce v regióne TRITIE, dôraz by sa mal klásť na technické predmety, a to tak v stredoškolskom vzdelávaní s maturitou, ako aj v učňovskom školstve. Podobná vzdelanostná štruktúra a situácia na trhu práce vo všetkých troch krajinách je predpokladom pre koordináciu rozvojových aktivít s cieľom zvýšiť kvalifikáciu pracovnej sily vrátane jazykových znalostí absolventov a zlepšiť ich uplatniteľnosť na trhu práce.

	<i>Moravskosliezsky kraj</i>	<i>Sliezske vojvodstvo</i>	<i>Žilinský samosprávny kraj</i>
<i>Počet univerzít</i>	4	4	4
<i>Počet univerzitných fakúlt</i>	16	15	12
<i>Počet zahraničných katedier</i>	0	5	0

Spolupráca medzi spoločnosťami a univerzitami môže byť prínosom pre všetky zúčastnené inštitúcie. Školám, resp. ich študentom a učiteľom, spolupráca umožňuje lepšie nahliadnuť do praxe a prináša obohacujúce praktické skúsenosti do teórie vyučovanej v škole. Vďaka medzinárodným projektom, ktoré spájajú nielen univerzity s podnikmi a samosprávami, môžu všetci zúčastnení prispieť k riešeniu naliehavých problémov spoločnosti a k lepšej budúcnosti miesta, kde žijeme. V oblasti ekológie a trvalo udržateľného rozvoja je dôležité prehĺbiť túto spoluprácu.

- **Cieľ LZ2 – Využitie potenciálu stredných škôl.**
- **Cieľ LZ3 – Prehĺbenie spolupráce medzi výskumnými a akademickými centrami.**
- **Cieľ LZ4 – Cezhraničná spolupráca medzi podnikateľmi a výskumníkmi.**

Predpokladom miery zapojenia vzdelávacích inštitúcií do spoločných projektov je predovšetkým vytvorenie vhodných podmienok. Zo skúseností vieme, že základné a stredné školy najčastejšie spolupracujú v oblasti kultúrnych a voľnočasových aktivít na úrovni obcí alebo ako partneri cezhraničných škôl, ktorí okrem iného profitujú zo vzájomného jazykového a kultúrneho obohacovania.

Podľa Stratégie sociálnej politiky Sliezskeho vojvodstva na obdobie 2020 – 2030 sa Sliezske vojvodstvo už mnoho rokov zaoberá procesom demografického starnutia. Počet ľudí v predproduktívnom a produktívnom veku sa znižuje, zatiaľ čo počet ľudí v poproduktívnom veku sa zvyšuje. Podľa našich

skúseností je najväčšia potreba spolupráce v domovoch pre seniorov a domovoch dôchodcov, kde je potrebné podporiť nielen miestnych klientov, ale aj opatrovateľskú komunitu. Formy podpory môžu byť rôzne, napríklad aktivity v oblasti pohody, psychohygieny, ďalšieho vzdelávania alebo výmeny skúseností. Potrebné sú aj projekty na podporu špeciálnych škôl, ktoré by chceli realizovať vzdelávacie, arteterapeutické a muzikoterapeutické aktivity, ktoré posilňujú nielen integritu komunity pedagógov a učiteľov, ale aj ich zverencov – detí, mládeže a mladých ľudí s rôznymi druhmi postihnutia. Samozrejme, je dôležité podporovať aj bežné školy, kde sú ľudia so zdravotným postihnutím začlenení – či už v špeciálnej triede, alebo priamo v bežnej triede.

Podpora prostredia starších ľudí a ich opatrovateľov, ako aj ľudí so zdravotným postihnutím rôzneho veku (vrátane detí a mladých ľudí) prostredníctvom vzdelávacích, animačných a opatrovateľských aktivít je cieľom, ktorý možno dosiahnuť prostredníctvom medzinárodnej a medziinštitucionálnej spolupráce.

- **Cieľ LZ5 – Medzinárodná spolupráca v oblasti podpory inštitúcií so sociálnym a vzdelávacím profilom (v oblasti vzdelávacích, animačných a opatrovateľských aktivít) vrátane zlepšenia prostredia, v ktorom žijú starší ľudia a osoby so zdravotným postihnutím rôzneho veku.**

EZÚS TRITIA má skúsenosti s realizáciou takýchto profilovaných projektov, ktoré podporujú aj široko definovaný sociálny sektor v poľsko-česko-slovenskom pohraničí. Tieto aktivity posilňujú cezhraničné väzby a sú priamym príkladom dobrej praxe v oblasti inštitucionálnej spolupráce.

Keďže Zoskupenie sa podieľa najmä na koordinácii činností v pohraničných oblastiach, môže ľahšie vnímať ich problémy a naliehavé otázky. Jednou z nich sú menšiny žijúce a pracujúce na území inej krajiny. V Českej republike platí tzv. menšinový zákon, čo je neformálny názov zákona č. 273/2001 Z. z. o právach príslušníkov národnostných menšín. Týmto zákonom sa vykonávajú články 24 a 25 hlavy tretej Listiny základných práv a slobôd a stanovuje sa ním právny rámec národnostnej menšinovej politiky Českej republiky, definujú sa národnostné menšiny a zaručuje sa výkon práv príslušníkov národnostných menšín. Národnostné menšiny sa tak môžu podieľať na správe verejných vecí a aktívne sa zúčastňovať na kultúrnom, spoločenskom a hospodárskom živote. Na tento účel vláda zriaďuje svoj poradný orgán, Radu vlády pre národnostné menšiny.

Príslušníci tradičných menšín, ktorí dlhodobo žijú na území Českej republiky, majú najmä právo používať jazyk menšiny v úradnom styku a pred súdmi, vo volebných záležitostiach a tiež vo vzdelávaní. Majú právo na zachovanie a rozvoj svojej jazykovej kultúry a tradícií a na ich rešpektovanie. Štát alebo obec je povinná vytvoriť na to podmienky – právo na šírenie a prijímanie informácií v jazyku národnostnej menšiny zaručuje možnosť vytvárať a šíriť informácie prostredníctvom médií (periodická tlač, rozhlasové a televízne programy atď.) v jazyku národnostnej menšiny. Väčšina obcí, ktoré majú na svojom území takéto menšiny, zriaďuje v rámci zhromaždenia ďalší orgán – Výbor pre národnostné menšiny.

Týmto spôsobom dochádza k intenzívnej spolupráci a zapojeniu obyvateľov do života obce s ohľadom na ich korene, národnosť, jazyk a tradície.

- **Cieľ LZ6 – Podpora národnostných a etnických menšín, ako aj organizácií a inštitúcií pracujúcich v ich prospech.**

4.7.2 SWOT analýza

STRENGTHS

- Doterajšia výskumná činnosť
- Naviazané partnerstvá a neformálne inštitucionálne väzby.
- Úzka vedecká spolupráca vysokých škôl pôsobiacich v danom odbore.

WEAKNESSES

- Nižšia vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.
- Vyššia nezamestnanosť v zraniteľných vekových skupinách (absolventi a mladí ľudia do 24 rokov).
- Menšie zameranie krajských politík na sociálnu oblasť v zmysle plnohodnotnej starostlivosti o osoby so zdravotným postihnutím, vrátane zamerania na aktívne využívanie ich voľného času.
- Nízka forma podpory pre pracovníkov v sociálnych službách z hľadiska rozvoja kvalifikácie a wellbeingu.

SWOT analýza

Ľudské zdroje

- Zvýšiť úroveň informácií o pracovných príležitostiach podľa príslušnej kvalifikácie.
- Existencia najrýchlejšie rastúcich odvetví s vysokými investíciami v TRITIA, ktoré čelia nedostatku pracovnej sily.
- Intervencie do výučby jazyka zahraničného partnera na všetkých stupňoch vzdelávania, ktoré jednoznačne prispievajú k uľahčeniu integrácie na trhu práce v susednej a domovskej krajine.

- Nedostatočné zosúladenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce vo všetkých troch krajinách, čo vedie k tomu, že ľudia (napr. absolventi) vstupujú na trh práce bez toho, aby našli pracovné miesta zodpovedajúce ich kvalifikácii.
- Starnutie obyvateľstva.

OPPORTUNITIES

THREATS

○ 4.8 SPOLUPRÁCA MEDZI VEREJNÝMI INŠTITÚCIAMI A V OBLASTI REALIZÁCIE VÝMENY ĽUDÍ A SKÚSENOSTÍ V RÁMCI MEDZINÁRODNÝCH STÁŽÍ

4.8.1 Definovanie cieľov

Zahraničná spolupráca pomáha partnerským krajinám Zoskupenia účinne riešiť ekonomické, sociálne, environmentálne a bezpečnostné otázky. Zároveň posilňuje ich odolnosť, dáva im perspektívu a miestnym ľuďom lepšiu budúcnosť. Tým sa tiež znižujú riziká spojené s konfliktmi a katastrofami, pretože vytvorená sieť kontaktov, skúseností a vzájomnej podpory vytvára príležitosti na cieleú stabilizáciu s priamym prepojením na obnovu, rozvoj a súvisiace politické a ekonomické partnerstvá.

Pre ďalší rozvoj a fungovanie systému TRITIA je nevyhnutná intenzívnejšia spolupráca medzi inštitúciami a verejnosťou v pohraničnom regióne. Prostredníctvom spoločných aktivít, do ktorých sa zapájajú všetci členovia Zoskupenia, sa prehĺbujú väzby a ľahšie sa dosahujú ciele, ktoré by bez získaného partnerstva nemohli dosiahnuť len jednotlivci. Výmena skúseností, príklady dobrej praxe, zvyšovanie odbornej kvalifikácie, lepšia spolupráca a integrácia zamestnancov sú základnými predpokladmi rozvoja samosprávnych oblastí Zoskupenia. V okamihu, keď verejnosť pozitívne vníma výhody tejto spolupráce, stotožní sa s daným subjektom a tým, že jeho aktivity prijme ako súčasť seba samého, sa tieto aktivity stanú oveľa efektívnejšími.

- Cieľ SP1 – Prehĺbenie partnerských vzťahov medzi volenými orgánmi.
- Cieľ SP2 – Prehĺbenie znalostí „decision makers“ so zameraním na výmenu skúseností.

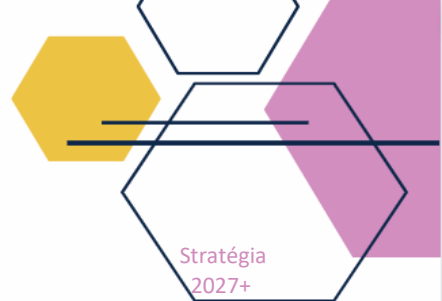
Realizácia cezhraničnej spolupráce ukázala dôležitosť dobre definovaného, merateľného cieľa, keďže následné monitorovanie preukázalo jej účinnosť a jasný prínos pre partnerské regióny, mestá a organizácie.

Významný pokrok v oblasti spolupráce možno dosiahnuť:

- posilňovaním miestnej zodpovednosti (zosúladenie vlastných cieľov s národnými stratégiami partnerských krajín a podporou inkluzívnej účasti na rozhodovaní);
- koordináciou, harmonizáciou a prepojením bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce;
- plánovaním orientovaným na výsledky pri realizácii rôznych aktivít (alebo stanovením merateľného cieľa);
- inkluzívnym partnerstvom na úrovni vlád, kraja a verejného sektora, občianskej spoločnosti a súkromného sektora a zároveň zvyšovaním transparentnosti, predvídateľnosti a vzájomnej zodpovednosti všetkých partnerov.

	Počet neziskových organizácií so sídlom v danej oblasti
Moravskosliezsky kraj	11 230
Sliezske vojvodstvo	11 000
Žilinský samosprávny kraj	8 355

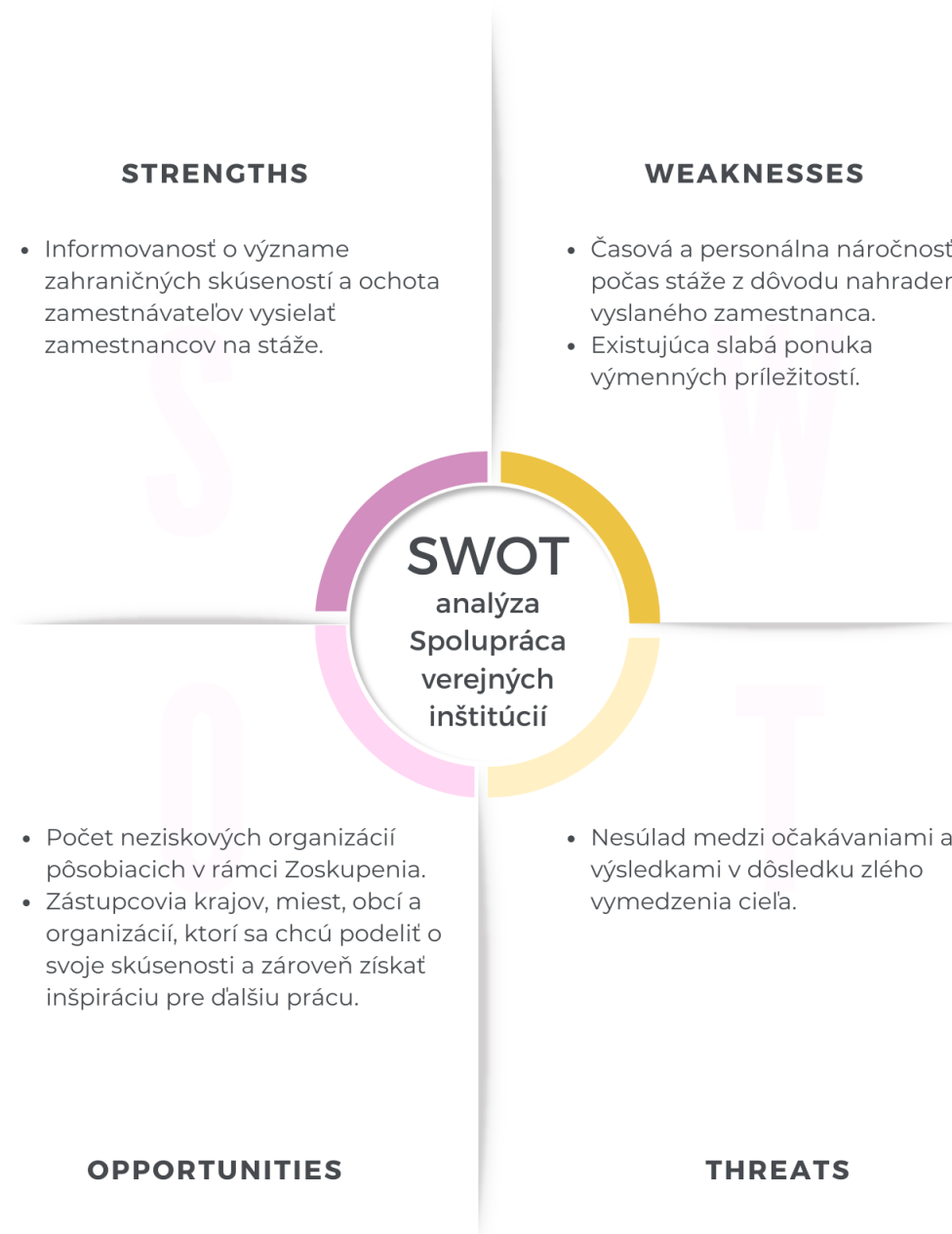
Tabuľka 3 Neziskové organizácie v oblasti pôsobenia TRITIE

Zahraničné cesty sú skvelou príležitosťou na získanie skúseností, najmä ak ide o blízky, ale v istom zmysle vzdialený región. Päť- až dvadsaťdňové pracovné stáže môžu viesť k dôkladnejšiemu preskúmaniu daného miesta, intenzívnejšiemu náhľadu do danej problematiky, každodenným konzultáciám s miestnymi pracovníkmi a dostatočnej príležitosti na kladenie otázok, ktoré sa počas krátkodobých návštev nemusia hneď vynoriť. Veľkou výhodou je počet (a rôznorodosť) mimovládnych organizácií v Moravskosliezskom kraji, Sliezskej vojvodstve a Žilinskom samosprávnom kraji, ktoré predstavujú potenciál pre vzájomnú spoluprácu. Veľvyslanectvá tiež podporujú ponuku krátkodobých stáží prostredníctvom svojich aktivít a činností. Vzájomná výmena skúseností nielenže zvyšuje zručnosti vyslaného zamestnanca, ale obohacuje aj celé pracovisko – tak to, na ktoré je zamestnanec poslaný, ako aj to „domáce“.

- Cieľ SP3 – Prehĺbenie vedomostných a partnerských vzťahov zamestnancov verejných inštitúcií jednotlivých regiónov.
- Cieľ SP4 – Vytvorenie informačného systému prepájajúceho územie TRITIE.

4.8.2 SWOT analýza

○ 4.9 ŠPORT

4.9.1 Definovanie cieľov

Základným cieľom športovej politiky Zoskupenia je zlepšiť podmienky pre športové aktivity tak, aby zodpovedali významu športu pre spoločnosť a jednotlivcov a rešpektovali tradície a športovú politiku jednotlivých regiónov. Šport prispieva k všestrannému a harmonickému rozvoju obyvateľstva prostredníctvom rozvoja telesných zručností a schopností, upevňovania zdravia a formovania pozitívneho vzťahu k pohybovej aktivite. To sa dosahuje aj prostredníctvom širokej ponuky pohybových aktivít.

Obyvatelia Moravskosliezského kraja, Sliezskeho vojvodstva a Žilinského samosprávneho kraja čoraz viac pociťujú zmeny životného štýlu a pokles prirodzeného a pracovného pohybu, ktorých dôsledky zdôrazňujú význam zdravotných aspektov pohybovej aktivity a športu pred výkonnosťou. Vzhľadom na demografické starnutie obyvateľstva bude udržanie fyzických schopností starších ľudí jedným zo základných predpokladov na zvládnutie problémov spojených so starnutím obyvateľstva v budúcnosti.

Fyzické aktivity rôzneho druhu začlenené do každodenného života sú dôležitým prostriedkom ovplyvňovania dlhodobého aktívneho zdravia. Ideálne je, ak si ľudia všetkých vekových kategórií uvedomia a aktívne striedajú pokojné a aktívne činnosti.

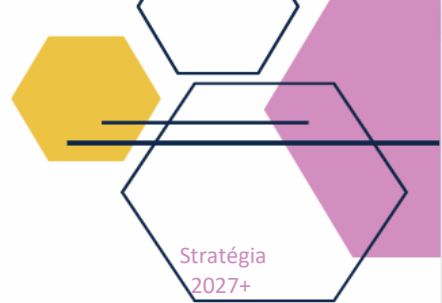
Dostupnosť športových zariadení a cenová dostupnosť materiálu je kľúčovým aspektom pre začatie zdravého životného štýlu zameraného predovšetkým na prirodzený pohyb. Aby sa tak stalo, je potrebné začať u detí a dospelých s „vnútorným programom“, ktorý bude považovať každodenný pohyb za súčasť seba samého. Niekedy môže ísť o drobné aktivity (napr. chôdza do školy/práce, strečing pri práci na PC/resp. pri dlhodobej sedavej činnosti, striedanie rýchlej a pomalej chôdze, jazda na bicykli/kolobežke, posilňovanie pri bežných činnostiach), doplnené dodržiavaním zásad zdravého životného štýlu (pravidelná a vyvážená strava, dostatok spánku, priestor na relaxáciu atď.). To uľahčí začlenenie cvičenia do každodenného života a tým aj prevenciu civilizačných ochorení v neskoršom veku (=> menšia finančná záťaž pre zdravotný systém jednotlivých regiónov).

- **Cieľ ST1 – Podpora materiálne nenáročných a ekonomicky dostupných športových aktivít prostredníctvom podujatí ponúkajúcich semináre a vzdelávanie v oblasti zdravého životného štýlu.**

Takéto osvetové aktivity sa môžu konať počas rôznych športových workshopov, podujatí a súťaží, ktorých hlavným cieľom je naučiť sa niečo nové, užiť si pohyb, nadviazať nové priateľstvá a získať motiváciu pre ďalšiu aktivitu.

Tak ako je športová infraštruktúra súčasťou základnej vybavenosti komunity, tak sú športové aktivity združení základom súdržnej a aktívnej občianskej spoločnosti. Zdravie a kondícia človeka sú predpokladom osobného šťastia, spokojnosti a kvality života, čo môže viesť k podpore národnej identity, vlastenectva a patriotizmu. Športová aktivita, či už vrcholová, rekreačná alebo príležitostná, je prostriedkom občianskej angažovanosti a sociálneho začlenenia. Má tiež prvky resocializácie a prevencie sociálne patologického správania.

Šport, na ktorého rozvoji sa musia podieľať nielen združenia, neziskové organizácie a komerčné subjekty, ale aj štátne a miestne orgány, je verejnou službou. Medzinárodné prepojenie pohybových

aktivít môže priniesť ďalší dôležitý prvok obohatenia a prínosu, a to cezhraničné kontakty, skúsenosti a rozvoj jazykov.

- Cieľ ST2 – Spájanie generácií pri fyzicky náročných športových aktivitách s cieľom rozvíjať vzájomný rešpekt a porozumenie.

Vďaka spoločnému prepojeniu regiónov Zoskupenia, krajov, obecných samospráv a širokej športovej verejnosti sa šport rozvíja. A práve šport preukázateľne prispieva k prevencii negatívnych javov v spoločnosti a k zmysluplnému naplneniu voľného času občanov Zoskupenia, najmä detí a mládeže.

4.9.2 SWOT analýza

5. ZHRNUTIE VÍZIE A CIEĽOV

○ 5.1 HLAVNÉ OBLASTI

Doprava

Zlepšenie dopravného prepojenia regiónov zoskupenia s dôrazom na ekologické a smart riešenia pri zachovaní ekonomickej efektívnosti.

- DO1 Vytvoriť stratégiu rozvoja dopravnej infraštruktúry na prepojenie regiónov TRITIE
- DO2 Vytvoriť platformu zaoberajúcu sa dopravným a logistickým potenciálom územia Zoskupenia
- DO3 Analýza nákladnej dopravy so zameraním na finančné náklady štátov, krajov, miest i samotných firiem, s ohľadom na hľadanie alternatívnych trás i spôsobov prepravy
- DO4 Plán rozvoja elektromobility v osobnej a nákladnej doprave
- DO5 Implementácia projektu „smart cities“ do mestskej praxe
- DO6 Rozvoj cyklodopravy v oblasti TRITIE

Hospodárstvo

Vytváranie lepších podmienok pre cezhraničné podnikanie s dôrazom na inovatívne projekty a startupy.

- HO1 Zriadenie konzultačného miesta pre cezhraničné a regionálne podnikateľské subjekty
- HO2 Rozvoj podnikania mladých ľudí
- HO3 Podpora rozvoja systému inovácií a startupov
- HO4 Rozvoj regionálnych sietí

Cestovný ruch

Predstavenie Tritie ako destinácie s rozmanitou ponukou atrakcií lákajúcej domácich a zahraničných návštevníkov, ktorá plne využíva turistický potenciál regiónu zoskupenia s dôrazom na udržateľnosť a zároveň rozvíja infraštruktúru cestovného ruchu.

- CR1 Prilákanie nových návštevníkov (vrátane zdravotne postihnutých) z iných regiónov
- CR2 Zvýšenie intenzity cezhraničného cestovného ruchu obyvateľov susedných regiónov
- CR3 Zachovanie existujúcich kultúrnych statkov (napr. folklórneho) a prírodného dedičstva, pamiatok a pamiatkových území (vrátane ochrany a obnovy sakrálnych stavieb, opevnení, historických, mestských a technických súborov) a rozvoj remeselných tradícií
- CR4 Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu spojený s rozvojom turistických chodníkov a trás, bežkárskeho trás, cyklistických chodníkov a trás, hipodrómov a hipotrás, sprievodnej infraštruktúry a iných zariadení pre voľný čas
- CR5 Zvýšenie povedomia návštevníkov o „atraktivitách na druhej strane hranice“
- CR6 Zlepšenie kvalifikácie pracovníkov v cestovnom ruchu
- CR7 Vytvorenie spoločnej databázy údajov umožňujúcej efektívne zacielenie marketingových aktivít
- CR8 Koordinácia spoločného rozvoja produktov a udržateľnosti cestovného ruchu
- CR9 Vytvorenie platformy a príležitosti na výmenu informácií online aj osobne

- CR10 Zapojenie sa študentov a vzdelávacích inštitúcií do tvorby špecializovaných produktov cestovného ruchu
- CR11 Informačný portál správnych orgánov na území EZÚS TRITIA
- CR12 Propagácia činností EZÚS TRITIA

Energetika so zameraním na obnoviteľné zdroje energie

Transformácia energetickej infraštruktúry vedúca k efektívnemu, nezávislému a ekologickému regiónu.

- EN1 Transformácia uhoľných regiónov na nízkouhlíkovú ekonomiku
- EN2 Efektívny rozvoj obnoviteľných zdrojov energie
- EN3 Výmena skúseností v oblasti obnoviteľných zdrojov energie
- EN4 Ekologická likvidácia odpadu a prechod na obehové hospodárstvo
- EN5 Vypracovanie koncepcie zásobovania teplom priemyselných a mestských aglomerácií

○ 5.2 DOPLNKOVÉ OBLASTI

Kultúra

Vytváranie podmienok pre vznik nových a zaujímavých kultúrnych projektov v cezhraničných oblastiach spolu s rozvojom kreatívneho priemyslu.

- KU1 Mapovanie a rozvoj vidieckych tradícií so zameraním aj na regionálne výrobky a ich certifikáciu
- KU2 Oživenie verejného priestoru prostredníctvom umenia
- KU3 Vytváranie spoločných projektov v kreatívnom priemysle

Životné prostredie

Poskytnúť bezpečné a zdravé životné prostredie, ktoré umožní aj budúcim generáciám dobre žiť, s dôrazom na zachovanie rozmanitosti druhov a prispôsobenie sa klimatickým zmenám.

- ŽP1 Vytvoriť platformu zameranú na spoločné stratégie a nástroje na zlepšenie kvality ovzdušia
- ŽP2 Zintenzívniť spoluprácu v oblasti ochrany prírody
- ŽP 3 Analýza stavu prírodnej krajiny so zameraním na efektívne hospodárenie s vodou
- ŽP4 Zdieľanie skúseností dobrej praxe v oblasti opatrení podporujúcich zachovanie priaznivej klímy

Ľudské zdroje, vzdelávanie vrátane úzkej spolupráce s univerzitami

Vzdelaní a vysokokvalifikovaní ľudia v zoskupení tvoria základ udržateľného regionálneho rozvoja a vytvárajú tolerantnú a kultúrne rozmanitú spoločnosť.

- LZ1 Zvyšovanie kvalifikácie nezamestnaných osôb pre lepšie uplatnenie sa na trhu práce v prihraničných regiónoch
- LZ2 Využitie potenciálu stredných škôl
- LZ3 Prehĺbenie spolupráce medzi výskumnými a akademickými centrami
- LZ4 Cezhraničná spolupráca medzi podnikateľmi a výskumníkmi

- LZ5 Medzinárodná spolupráca v oblasti podpory inštitúcií so sociálnym a vzdelávacím profilom (v oblasti vzdelávacích, animačných a opatrovateľských aktivít) vrátane zlepšenia prostredia, v ktorom žijú starší ľudia a osoby so zdravotným postihnutím rôzneho veku
- LZ6 Podpora národnostných a etnických menšín, ako aj organizácií a inštitúcií pracujúcich v ich prospech

Spolupráca medzi verejnými inštitúciami a v oblasti realizácie výmeny ľudí a skúseností v rámci medzinárodných stáží

Verejné služby, ktoré naplňajú očakávania občanov, flexibilne reagujú na ich potreby, fungujú hospodárne a zároveň prispievajú k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a kvality života obyvateľov regiónu zoskupenia.

- SP1 Prehĺbenie partnerských vzťahov medzi volenými orgánmi
- SP2 Prehĺbenie znalostí „decision makers“ so zameraním na výmenu skúseností
- SP3 Prehĺbenie vedomostných a partnerských vzťahov zamestnancov verejných inštitúcií jednotlivých regiónov
- SP4 Vytvorenie informačného systému prepájajúceho územie TRITIE

Šport

Rozvíjanie harmonického života všetkých generácií prostredníctvom cezhraničnej podpory športu a rôznych pohybových aktivít.

- ST1 Podpora materiálne nenáročných a ekonomicky dostupných športových aktivít prostredníctvom podujatí ponúkajúcich semináre a vzdelávanie v oblasti zdravého životného štýlu
- ST2 Spájanie generácií pri fyzicky náročných športových aktivitách s cieľom rozvíjať vzájomný rešpekt a porozumenie

6. SÚHRNNÁ SWOT ANALÝZA

○ 6.1 EXISTENCIA A PRÁCA EZÚS TRITIA

STRENGTHS

- Partnerstvo vo forme EZÚS.
- Krátka implementačná cesta na koordináciu projektov prostredníctvom jedného právneho subjektu.
- Členstvo EZÚS TRITIA v národných a európskych organizáciách.
- Výhodné umiestnenie sídla Zoskupenia.
- Skúsený personál.
- Zriadenie partnerských pracovných skupín pre špecifické problémy pohraničnej oblasti.
- Jeden spoločný rozpočet PL-CZ-SK.
- Riadiaci a dozorný orgán zložený zo zástupcov všetkých členov.

WEAKNESSES

- Nedostatočné personálne zabezpečenie organizácie.
- Slabé PR Zoskupenia.

SWOT

Existencia a práca EZÚS TRITIA

- Zintenzívnenie spolupráce medzi EZÚS TRITIA a členskými organizáciami a ich oddeleniami.
- Zriadenie pracovných skupín pre každú oblasť spolupráce.
- EZÚS TRITIA ako prijímateľ projektov INTERREG spolu so svojimi členmi.
- EZÚS TRITIA ako riadiaci orgán Fondu malých projektov.
- EZÚS TRITIA ako koordinátor investičných a neinvestičných územných aktivít svojich členov.

- Finančná závislosť na grantoch EÚ a iných darcoch.
- Programová závislosť na grantoch EÚ a iných darcoch.
- Dlhodobé stanovené finančné príspevky členských organizácií vo vzťahu k inflácii.
- Zmena perspektívy Zoskupenia v dôsledku zmeny politického zastúpenia v jednom z regiónov.

OPPORTUNITIES

THREATS

6.2 KLÚČOVÉ OBLASTI SPOLUPRÁCE MEDZI PARTNERSKÝMI REGIÓNMI

STRENGTHS

- Existencia miestnych projektov a štúdií
 - zlepšenie prihraničnej a cezhraničnej dopravy;
 - podpora cestovného ruchu;
 - získovanie podielu jednotlivých zdrojov znečistenia ovzdušia
- Existujúci ľudský a infraštruktúrny potenciál, ako aj výskumné aktivity v oblasti materiálových technológií, automobilového a leteckého priemyslu predstavujú sľubnú oblasť spolupráce.
- Nadviazané partnerstvá a neformálne inštitucionálne väzby.
- Široká ponuka atraktivít pre návštevníkov regiónov - prírodné, kultúrne, historické a technické pamiatky.
- Spolupráca medzi kultúrnymi inštitúciami v partnerských regiónoch.
- Úzka vedecká spolupráca medzi univerzitami pôsobiacimi v regióne.
- Existencia platforiem spolupráce medzi univerzitami.

WEAKNESSES

- Len čiastočná existencia spoločného strategického prístupu k rozvoju trasy VI. európskeho dopravného koridoru.
- Nedostatočné pokrytie územia regiónov kvalitnou cestnou infraštruktúrou.
- Nedostatok dopravných spojení na letiská.
- Nedostatok kvalitných železničných spojení medzi veľkými mestami v regióne.
- Nedostatok spojení v pohraničných oblastiach.
- Chýbajúce iniciatívy v oblasti tarifnej integrácie v dopravných systémoch.
- Vysoká energetická náročnosť výroby vo vzťahu k hospodárskej štruktúre.
- Nedostatok foriem klastrových iniciatív cezhraničnej spolupráce.
- Zlá kvalita ovzdušia spôsobená veľkými podnikmi, domácimi kotlami a dopravou.
- Chýbajúce regionálne energetické koncepcie.

SWOT

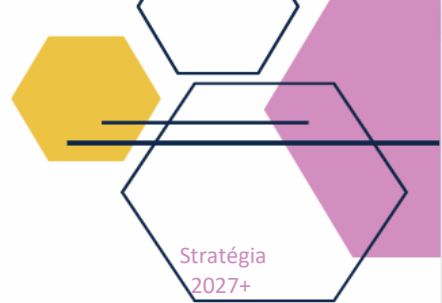
Klúčové oblasti spolupráce partnerských regiónov

- Trasa VI európskeho dopravného koridoru.
- Územná koncentrácia nadnárodných výrobcov automobilov a ich sub/dodávateľov.
- Klastrové iniciatívy v odvetviach dopravy, IKT, zdravotníckych zariadení a výroby plastov.
- Vytvorenie cezhraničných podporných štruktúr.
- Partnerstvá medzi regiónmami
- Spoločný rozvoj infraštruktúry a marketingové projekty.
- Rozvoj cyklotrás a turistických trás.
- Rozvoj hipotrás a chodníkov.
- Využívanie biomasy na výrobu elektrickej energie.
- Využitie bankských plynov a geotermálnej energie.
- Zvýšenie mobility mladých ľudí v súvislosti s cezhraničným trhom práce.
- Výmena skúseností s využívaním obnoviteľných zdrojov energie.
- Plán na vytvorenie spoločného programu ochrany ovzdušia.
- Spoločné riešenia pre odpadové hospodárstvo.
- Spoločný trh práce.
- Hospodársky rast pre celý región.

OPPORTUNITIES

- Zvyšovanie kapacity cestnej dopravy bez dostatočnej kapacity dopravnej infraštruktúry.
- Zníženie priepustnosti existujúcej cestnej siete a predĺženie času prepravy.
- Nevyriešený problém vedenia frekventovaných ciest cez mestá a obce, ktoré spôsobujú značnú environmentálnu záťaž v príslušných lokalitách (znečistenie ovzdušia, hluk).
- Vzájomná súťaž investorov namiesto dohôd.

THREATS

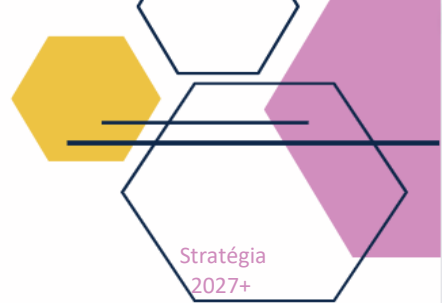
7. ZÁVER

„Kam smeruje Európske zoskupenie územnej spolupráce TRITIA?“ bola úvodná otázka. Stratégia systémovej spolupráce 2027+ sa na ňu snažila odpovedať. Stanovila ciele a víziu Zoskupenia, ktoré sa budú postupne realizovať prostredníctvom akčného plánu (pozri prílohu).

Aby sa tak stalo, je potrebné zintenzívniť spoluprácu medzi Moravskosliezskym krajom, Sliezkym vojvodstvom a Žilinským samosprávnym krajom, zvýšiť počet zamestnancov EZÚS TRITIA na plný úväzok a zvýšiť finančný príspevok jednotlivých krajov na činnosť Zoskupenia (prevádzkové a mzdové náklady). To môže viesť k jednoduchšiemu prenosu informácií, lepšej výmene skúseností a inšpirácie, ako aj k lepšej koordinácii tvorby spoločných strategických dokumentov a projektov vrátane ich realizácie.

Stratégia 2027+ je dokument, ktorý ukazuje problémy (vrátane ich riešení) a potenciál regiónov Zoskupenia. Dokument vychádza z potrieb obyvateľstva, dlhodobých vízií a strategických dokumentov regiónov, identifikuje prioritné témy rastu, stanovuje oblasti podpory, navrhuje typové aktivity a strategické projekty na dosiahnutie cieľov.

Áno. EZÚS TRITIA sa sebavedomo stavia do pozície lídra, koordinátora a realizátora projektov spoločných prierezových vízií Moravskosliezského kraja, Sliezskeho vojvodstva a Žilinského samosprávneho kraja.

STRATÉGIA

SYSTÉMOVEJ SPOLUPRÁCE

EZÚS TRITIA

2027+

Pripravili: Jiří Vzíentek
Kristýna Šircová

Spolupracovali: Anna Palka
Marta Sláviková
Alicja Stępnikowska
Barbara Wrona

Grafická úprava: Kristýna Šircová